

TÜRKİYE
YAZMA ESERLER KURUMU
BAŞKANLIĞI

YAYIN KATALOĞU

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

YAYIN KATALOĞU

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

Bilim ve Felsefe Serisi

4

Fatih Sultan Mehmed Kitaplığı

26

Edebiyat ve Sanat Serisi

36

Dinî İlimler Serisi

56

Tarih ve Toplum Bilimleri Serisi

64

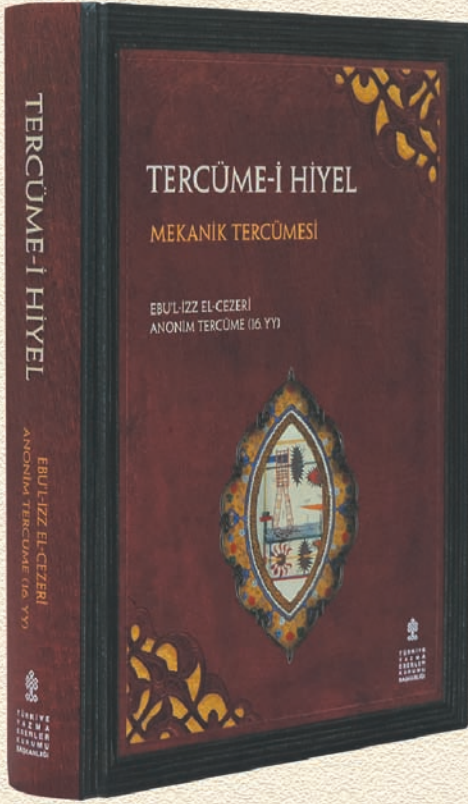
Tıpkıbasım Serisi

72

Tercüme-i Hiyele

Mekanik Tercümesi
Ebû'l-İzz El-Cezerî

Müellifi: Ebu'l-İzz el-Cezeri

Yayına Hazırlayan: İhsan Fazlıoğlu -Mustafa Koç

Yayın Yılı: 2014

Arapça hîle (hüner, tedbir, çare, yöntem) kelimesinin çoğulu olan hiyele, ilimler tarihinde genellikle “makine bilgisi” veya “mekanik teknolojisi” anlamında kullanılmıştır. Eserin orijinalinde her aletin şekli renkli mürekkeplerle çizilmiş ve çalışması ayrıntılı olarak izah edilmiştir; bu ayrıntılar da çeşitli renklerle gösterilmiştir. Metinde aletlerin genel açıklaması verildikten sonra imal sırasına göre parçaların teker teker yapımı anlatılarak bunların montaj usulü açıklanmış ve en sonunda da o aletin çalışması hakkında bilgi verilmiştir.

Eserin Türkçe tercümesi, ismi zikre-

dilmeyen bir mütercim tarafından yapılmış ve Sultan III. Murad'a sunulmuştur. Metniyle birlikte tıpkıbasımı yapılan nüshada aletlerin şekilleri için boşluklar bırakılmış, ancak şekiller çizilmemiştir. Bu çalışmada şekiller Arapça yazma nüshasından alınarak gerekli yerlere konulmuş ve eser daha kullanışlı ve aslına sadık bir hale getirilmiştir.

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu ve Prof. Dr. Mustafa Koç tarafından yayına hazırlanan Tercüme-i Hiyele, Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Ali Emîrî Müteferrik 227 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınarak neşredilmiştir.

Nüzhëtü'l-Ervâh

Bilgelerin Tarihi ve Özdeyişleri
Şemsüddîn eş-Şehrezûrî

Müellifi: Şemsüddin eş-Şehrezûri
Yayına Hazırlayan: Eşref Altaş
Yayın Yılı: 2015

Şemsüddin Muhammed b. Mahmûd eş-Şehrezûrî (ö. 687/1288'den sonra) İsrâkî felsefe ekolünün önde gelen filozof ve şârihi, aynı zamanda felsefe tarihçisidir.

Nüzhëtü'l-Ervâh ve Ravzatü'l-Efrâh antik filozoflarla İslâm filozoflarının hayatından söz eden geniş fragmanlardan oluşmaktadır. Baş tarafında İslâm öncesindeki Yunan düşünürleriyle belli başlı kadim filozofların anlatıldığı ve İslâm filozoflarından Sühreverdî'ye kadar gelen filozofların ve felsefe akımlarının tanıtıldığı eserin giriş kısmında müellif, felsefe faaliyetinin nasıl başladığından söz ederken ilk filozof olarak Hz. Âdem'i göstermektedir. Ardından Şit peygamber, "rabbânî hakîm" diye nitelendirdiği Empedocles, Hermes, Pisagor, Sokrat, Eflâtun, Aristo, Hipokrat başta olmak üzere İskender Afrodisî ile İbnü't-Tayyib es-Serahsî, İbn Miskeveyh, İbn

Sînâ, Şehâbeddin es-Sühreverdî el-Maktûl ve Fahreddin er-Râzî gibi İslâm düşünürlerinden itibaren kendi dönemine kadar ulaşanları ele alır. Geç dönem İslâm felsefesi ve Osmanlı düşüncesinin temel kaynakları arasında yer alan, felsefe ve ilâhiyat ansiklopedisi niteliğindeki bu hacimli eser beş bölümden oluşmaktadır.

Eser şimdiye kadar birkaç defa basılmış olup Farsça ve İngilizceye tam tercümele-ri yapılmıştır. Osmanlı döneminde eserin belli bölümleri Türkçeye çevrilmiş olmakla beraber bu çalışmayla eserin tamamı ilk kez Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Yrd. Doç. Dr. Eşref Altaş tarafından tercümesi yapılan metin Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Hamidiye, 1447 numara ile Fatih 4515 numarada kayıtlı yazmalar esas alınarak hazırlanmıştır.

Ahlâk-ı Alâ'î

Kinalizâde'nin Ahlâk Kitabı
Kinalizâde Ali Çelebi

Müellifi: Kinalizâde Ali Çelebi
Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç
Yayın Yılı: 2014

Kinalizâde Ali Çelebi'nin *Ahlâk-ı Alâ'î* isimli eseri, telif tarihinden itibaren gerek istinsah ve basım yoluyla, gerekse kendisinden sonra vücuda getirilen ahlâk metinlerine geniş ölçüde kaynak olarak aktarılmasıyla eşsiz bir vasa sahiptir. *Ahlâk-ı Alâ'î*'nin kıymeti, şahsî ahlaktan devlet yönetme adabına, dünyevî ahlaktan uhrevî mes'uliyete kadar bir yığın mevzuu derinlikli ve doyurucu işlemeden ileri gelir. Sahasında bütün şark mirasını ve şarkın ahlâk sahasında devraldığı antik Yunan metinlerinin tesirlerini bünyesinde topl-

muş olan eser, dinî ve tasavvufî cepheleri bu mirasa ilave etmiş, seviyesi yüksek bir metindir. Eserde, Türkçe'nin 16. yüzyılda eriştiği geniş söz varlığı ve anlatım imkânları içinde işlenen mevzular, edebî bir üslupla ele alınmış, Arap ve Acem literatürü cömertçe kullanılmıştır.

Prof. Dr. Mustafa Koç tarafından hazırlanan eserin inceleme ve tıpkıbasımında Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesi, Hüseyin Çelebi, 519 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Muhtâru'l-Hikem

Hikmetli Sözler
İbn Fâtik

Müellifi: İbn Fâtik
Yayına Hazırlayan: Osman Güman
Yayın Yılı: 2013

11. asırda Şam'da doğup Mısır'da yaşamış bir devlet adamı ve âlim olan Mübeşşir İbn Fâtik'in *Muhtâru'l-Hikem*'i, onun mantık, tıp, tarih ve hikemiyat alanlarında kaleme aldığı eserler arasında elimize ulaşan tek eseridir. Bu eser İbn Fâtik'ten önceki hikmetli ve güzel sözler geleneğinin bir derlemesi niteliğinde olup Hermes, Homeros, Hipokrat, Pitagoras, Sokrates, Eflâtun, Büyük İskender, Aristoteles ve Lokman (a.s.) gibi peygamberlerden tabiplere, filozoflardan devlet adamlarına tarihte tanınmış birçok şahsiyetin hayat hikâyesi ve sözlerine yer vermektedir. Eser kaleme alındığı tarihten yaklaşık iki asır sonra, başta İspanyolca ve Fransızca olmak üzere ortaçağın

hemen hemen bütün batı dillerine de tercüme edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Osman Güman tarafından Türkçeye çevrilen ve değişik yazma nüshaların da dikkate alınarak oluşturulduğu Arapça metniyle birlikte günümüz okuyucusunun beğenisine sunulan eserin yayına hazırlanmasında Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, III. Ahmed Koleksiyonu, 3249, 3206, 2598 numaralarda kayıtlı yazma nüshalar esas alınmıştır.

Mi'yâru'l-İlm

İlmin Ölçütü
Ebû Hâmid el-Gazzâlî

Müellifi: Ebû Hâmid el-Gazzâlî
Yayına Hazırlayan: Ali Durusoy - Hasan Hacak
Yayın Yılı: 2013

Gazzâlî, yaşadığı dönemde kelim ve fıkıh gibi İslamî ilimler alanında yaşanan zihin tutulmasının, bu ilimlerde yapılan bazı yöntem hatalarından kaynaklandığını tespit etmiştir. Bu tespit onu bilimler için güvenilir bir yöntem arayışına itmiş ve nihayetinde Aristotelesçi mantığın ilmî faaliyetlerin her alanında özellikle de kelim ve fıkıh gibi İslamî bilimler alanında kullanılması gerektiğini öne sürmüştür. Böylece ilk defa Aristo mantığını İslamî ilimlere uygulama yolu açılarak mantığın başarılı bir şekilde dinî düşünceye tatbiki sağlanmıştır.

Mi'yâru'l-İlm, Gazzâlî'nin kendi ifadeyle, kelim ve fıkıhın da içinde bulundu-

ğu nazari ilimlerin tamamında geçerli bir mantığın ortaya konulması ve meşhur eseri *Tehâfütü'l-Felâsife*'nin bazı terimlerinin izahı ve bu kitabın daha iyi anlaşılması için yazılmıştır. Gazzâlî'nin bu eserinin, İslamî ilimler alanında asırlar süren belirleyici etkisine rağmen modern dönemde hak ettiği akademik ilgiyi gördüğünü söyleyemeyiz. Zira tespit edebildiğimiz kadarıyla şimdiye kadar *Mi'yâru'l-İlm*'in ne bilimsel bir neşri yapılmış ne de herhangi bir dile tercüme edilmiştir.

Prof. Dr. Ali Durusoy ve Doç. Dr. Hasan Hacak tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Ragıp Paşa Yazma Eser Kütüphanesi, 912 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Tehâfütü'l-Felâsife

Filozofların Tutarsızlığı
Ebû Hâmid el-Gazzâlî

Müellifi: Ebû Hâmid el-Gazzâlî

Yayına Hazırlayan: Mahmut Kaya - Hüseyin Sarıoğlu

Yayın Yılı: 2014

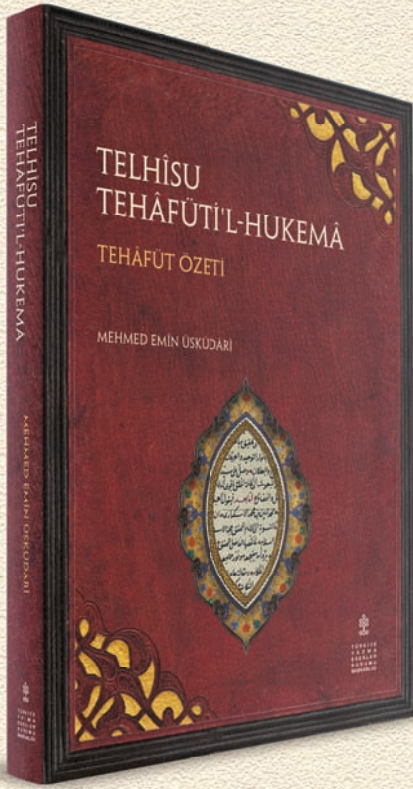
Kendisinden önceki kelamcılarının Kakıl-nakil ve din-felsefe ilişkilerini tartışırken kullandıkları yöntemin yetersizliği ve verimsizliğinden yakınan İmâm Gazzâlî, onların felsefî meselelere tam nüfuz etmeden felsefeyi eleştirmeye kalkıştıkları için başarılı olamadıklarına şahit olmuş ve hayatının en verimli döneminde (1085-1095) felsefeye ilgi duymuştur.

İmâm Gazzâlî'nin din ve metafizikle ilgili bazı meselelerde hakikati temsil yetkisinin felsefeye değil dine ait olduğunu or-

taya koymak amacıyla kaleme aldığını ifade ettiği *Tehâfütü'l-Felâsife*, din-felsefe ilişkisi konusunda yeni bir çığır açmış ve dünya felsefe klasikleri içindeki yerini almıştır. İslam düşünce tarihinde ise “tehâfüt tartışmaları” adı altında yeni bir tartışma alanının açılmasına katkı sağlamıştır.

Prof. Dr. Mahmut Kaya ve Prof. Dr. Hüseyin Sarıoğlu tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Ragıp Paşa Yazma Eser Kütüphanesi, 827 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Telhîsu Tehâfütü'l-Hukemâ

Tehâfüt Özeti
Mehmed Emin Üsküdarî

Müellifi: Mehmed Emin Üsküdarî
Yayına Hazırlayan: Kâmuran Gökdağ
Yayın Yılı: 2014

Fârâbî, İbn Sînâ gibi büyük filozofların ait oldukları ve İslam dünyasında felsefenin ana paradigmasını oluşturan Meşşâî geleneğe yöneltilen erken dönem eleştirilerinin en önemlisi ve en çok itibar göreni şüphesiz Gazzâlî'nin kaleme aldığı *Tehâfütü'l-Felâsife*'dir. İbn Rüşd bu esere karşı yazdığı *Tehâfütü't-Tehâfüt*'ü ile filozofları savunmuştur. İlk Tehâfüt'ün yazılmasının üzerinden 300 yıldan fazla bir süre geçmesine karşın, Osmanlı ülkesi entellektüel camiasına bir duruş noktası ve bakış açısı tayini amacı ile Fatih Sultan Mehmed'in isteği ile bu gelenek yeniden üretilmeye başlanmış; başta Hocazâde olmak

üzere Ali Tûsî, Kemalpaşazâde ve Karabâğî gibi isimler bu üretim faaliyetine telifatları ile katkıda bulunmuşlardır. Mehmed Emin Üsküdarî artık "Tehâfüt Geleneği" haline dönüşen bu faaliyetin 18. yüzyılda yaşamış son temsilcilerinden biridir. Kendinden önceki Tehâfütlerin, özellikle Hocazâde'nin eserinin telhisi niteliğini taşıyan bu eser, ikisi müellifin kendi hattı olan üç nüshaya dayanılarak tahkik ve tercüme edilmiştir.

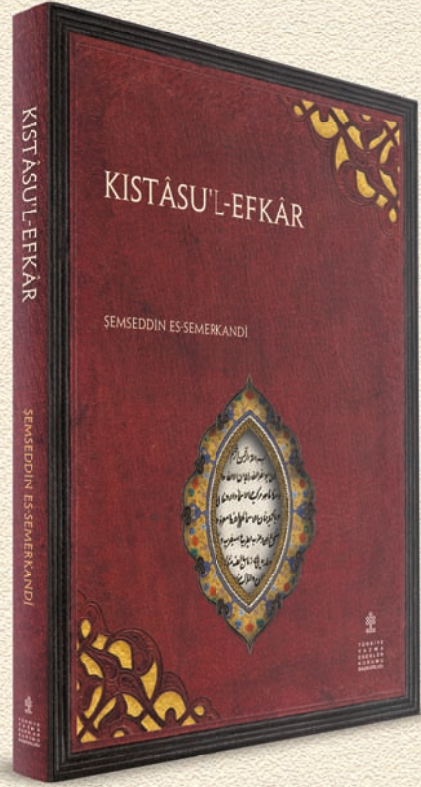
Kâmuran Gökdağ tarafından çevirisi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Hacı Selim Ağa Yazma Eser Kütüphanesi, Ke-mankeş, 266 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Kıstâsu'l-Efkâr

Düşüncenin Kıstası
Şemsüddîn es-Semerkindî

Müellifi: Şemsüddin es-Semerkindî
Yayına Hazırlayan: Necmettin Pehlivan
Yayın Yılı: 2014

Felsefe, kelim, astronomi ve geometri alanlarında önemli eserler vermiş olan Şemsüddîn Muhammed b. Eşref el-Hüseyinî es-Semerkindî (ö. 1322), mantık alanındaki üstün başarısını *Kıstâsu'l-Efkâr fî Tahkiki'l-Esrâr* adlı eserinde ortaya koymuştur. Sistematik bir bütünlüğe sahip olan eser, geleneksel tasavvurât (kavramlar) ve tasdikât (önergeler) ayırımına dayalı genel mantık konularını içerecek biçimde yazılmıştır. Eserinde Fârâbî, İbn Sînâ,

Esîrüddin el-Ebherî, Gazzâlî, Fahreddin er-Râzî ve Ebü'l-Berekât el-Bağdâdî gibi otoritelere başvuran Semerkindî, gerek mütekaddimûn gerekse müteahhirûnun çeşitli kavramsal yaklaşımları karşısında eleştirel bir tutum almaktan çekinmemiştir.

Kıstâsu'l-Efkâr fî Tahkiki'l-Esrâr'ın yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu 2656 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Mizânu'l-Ukûl

Mantık ve Metodoloji
Ali Sedâd

Müellifi: Ali Sedâd

Yayına Hazırlayan: İbrahim Çapak-

Harun Kuşlu - Metin Aydan

Yayın Yılı: 2015

Mizânu'l-Ukûl fi'l-Mantık ve'l-Uşûl adlı eserin müellifi olan Ali Sedâd (1857-1900), dönemin önemli devlet adamlarından biri olan Ahmed Cevdet Paşa'nın öğrencisidir. Ali Sedâd, Fârâbî ve İbn Sînâ gibi Aristoteles mantık geleneğini devam ettirmekle birlikte kendisinden önceki mantıkçılardan farklıdır. Çünkü Batı'da gelişen anlayışları iyi tanımış ve buna dair önemli tartışmaları Türkiye'ye taşımıştır.

Mizânu'l-Ukûl, Avrupa'da gelişen mantık akımlarına dair bilginin yer aldığı, kendi alanında yazılmış ilk telif eseridir. Bu eser, üç giriş (mukaddime), dört bölüm (kitap) ve bir ekten (lâhika) oluşmaktadır. Birinci mukaddimede tarihi bilgi, ikinci mukaddimede mantığın ta'rif ve tesmiyesi, üçüncü mukaddimede ise mantığın sübut ve sıhhatine değinilirken; birinci bölümde tasavvurât, ikinci

bölümde tasdikât, üçüncü bölümde metod (uşûl), dördüncü bölümde safsata, ekte (lâhika) ise "mantığın cebre tatbîki" başlığı altında Boole ve Stanley Jevons metodu (uşûlü) yani riyazî mantık anlayışları ele alınmaktadır. *Mizânu'l-ukûl*, ülkemizde cebirsel mantığa ve metodolojiye yer veren kendi türünün ilk orijinal eseri olma hüviyetine sahiptir.

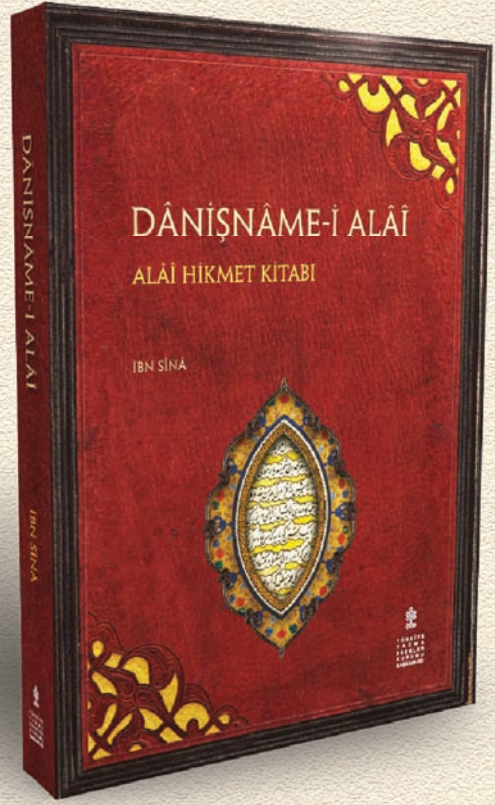
Ali Sedâd, eserinde Avrupa'da mevcut mantık anlayışlarını aktarmakla yetinmemekte, onların eleştirisine de yer vererek, bu alanda bir otorite olduğunu göstermektedir. Mantık konularını, mantık kitaplarından aşına olduğumuz tarzın dışında ayrıntılı bir şekilde ele alan Ali Sedâd, eserin "bilimlerde metod" bölümünde, her bilimi ayrı ayrı inceleyerek, bilimlerin konuları, gelişmeleri, prensipleri üzerinde durmuş, mantıktan çok bilim felsefesi yapmıştır.

Dânişnâme-i Alâî

Alâî Hikmet Kitabı
İbn Sînâ

Müellif: İbn Sînâ
Yayına Hazırlayan: Murat Demirkol
Yayın Yılı: 2013

Dânişnâme-i Alâî, İbn Sînâ'nın Farsça kaleme aldığı felsefe ve mantık kitabıdır. Öğretim amaçlı bir ders kitabı olarak hazırlanan *Dânişnâme*'de, İbn Sînâ'nın diğer felsefe kitaplarının aksine, konular incelenirken kavramayı kolaylaştırmak için alt konu başlıkları verilmiş ve şekiller çizilmiştir. Beş bölümden oluşan eserde sırasıyla, mantık, metafizik, fizik, geometri, astronomi, aritmetik ve müzik konuları ele alınmıştır. Fakat *Dânişnâme*'nin tam nüshalarında yedi ilimden sadece üç bölüm, yani Mantık, Metafizik ve Fizik, İbn Sînâ tarafından

kaleme alınmış; geri kalan bölümler onun ölümünden sonra öğrencisi Abdülvâhid Cürçânî tarafından hazırlanmıştır. Çeviri metniyle karşılıklı olarak yayımladığımız yazma nüsha 1657 yılında Ayn Ali tarafından istinsah edilmiş, yaldızlı varakları ve kırmızı cetvelleriyle ayrıca sanatsal bir değere de sahiptir.

Yrd. Doç. Dr. Murat Demirkol tarafından çevirisi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi, 2682 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Kitâbu'l-Burhân

Burhân Kitabı
Fârâbî

Müellifi: Fârâbî

Yayına Hazırlayan: Ömer Türker - Ömer Mahir Alper

Yayın Yılı: 2014

İslâm felsefe geleneğinde kurucu bir role sahip olan Fârâbî (ö. 339/950), felsefenin neredeyse bütün alanlarında özgün ve yaratıcı ürünler ortaya koymuş eşsiz filozoflardan biridir. Eserlerinin büyük bölümü mantığa dair olup İslâm dünyasında asıl mantık çalışmaları onunla başlamıştır. Kendisinden önceki mantık geleneğine son derece vakıf olan Fârâbî, “İlk Muallim” (Mu’allim-i Evvel) Aristoteles’in mantık eserlerine pek çok şerh yazdığı gibi, çok sayıda özgün ve etkili müstakil eserler de kaleme almış ve “İkinci Muallim” (Muallim-i Sâni) unvanını kazanmıştır.

Fârâbî’nin *Kitâbu'l-Burhân* (İkinci Analitikler) adlı eseri, onun mantığının

ve hatta denilebilir ki, tüm felsefesinin ve felsefî projesinin kalkış noktasını oluşturmaktadır. Zira o, felsefî inşa sürecinde doğru ve kesin bilgi veren ve felsefenin ideal yöntemini oluşturan burhânî kıyas (demonstration) aslî bir işlev yüklediği gibi, kurulmasını düşlediği erdemli toplum düzeninin de temeline burhânî düşünmeyi yerleştirmektedir.

Doç. Dr. Ömer Türker ve Prof. Dr. Ömer Mahir Alper tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Feyzullah Efendi Koleksiyonu 1882/2 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

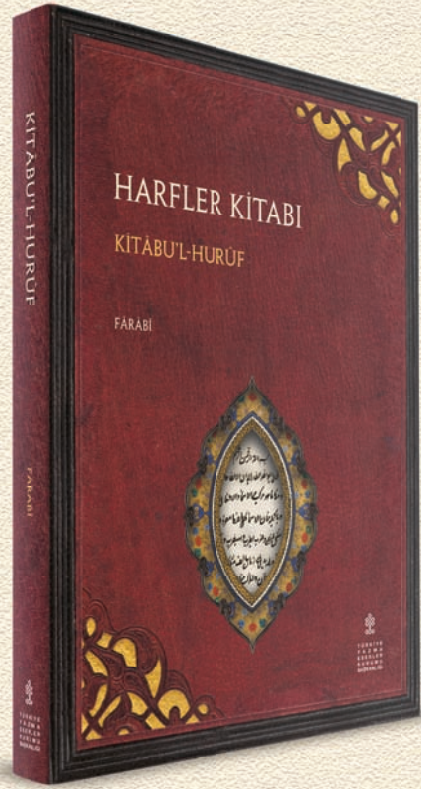
Kitâbu'l-Hurûf

Harfler Kitabı Fârâbî

Müellif: Fârâbî

Yayına Hazırlayan: Ömer Türker

Yayın Yılı: 2015

İslâm felsefe geleneğinde kurucu bir role sahip olan Fârâbî (ö. 339/950), felsefenin neredeyse bütün alanlarında özgün ve yaratıcı ürünler ortaya koymuş eşsiz filozoflardan biridir. Eserlerinin büyük bölümü mantığa dair olup İslâm dünyasında asıl mantık çalışmaları onunla başlamıştır. Kendisinden önceki mantık geleneğine son derece vakıf olan Fârâbî; “İlk Muallim” (*Mu’allim-i Evvel*) olarak vâsıf edilen Aristoteles’in mantık eserlerine pek çok şerh yazdığı gibi, çok sayıda özgün ve etkili müstakil eserler de kaleme almış ve “İkinci Muallim” (*Mu’allim-i Sâni*) unvanını kazanmıştır.

Harfler Kitabı’nda (*Kitâbu'l-Hurûf*) Fârâbî, başta mantık ve metafiziğe dair konular olmak üzere kendine özgü yak-

laşımıyla yer yer, dil-mantık ilişkisi, toplum ve felsefe ilişkisi gibi birçok konuyu ele almaktadır. Eser mantıksal/ontolojik kategorilerin incelenmesiyle başlamakta sonrasında bu kategorilerin çeşitli dillerde nasıl dillendirildiği anlatılarak bu kategorilerin tüm yerel dillerin ötesinde evrensel olduğu vurgulanmaktadır. Bunun yanında eserde, adı geçen bu kategoriler tek tek ve derinlemesine incelenmekte, “cevher”, “araz”, “şey” ve “varlık” gibi metafizik ve mantığa dair kavramlar anlatılmaktadır. Esas önemli olan ise Fârâbî bu eserinde Metafizikten Mantığa, Mantıktan toplumbilim ve siyasete kadar birçok görüşü kendine özgü yaklaşımıyla ele almaktadır. *Harfler Kitabı* Doç. Dr. Ömer Türker tarafından tercüme edilmiştir.

Tehzîbü'l-Ahlâk

Ahlâk Eğitimi
Yahya İbn Adî

Müellifi: Yahya İbn Adî
Yayına Hazırlayan: Harun Kuşlu
Yayın Yılı: 2013

Yahya İbn Adî'nin *Tehzîbü'l-Ahlâk* adlı eseri İslam felsefesinin önemli alanlarından biri olan ahlak felsefesinin oldukça ilgi görmüş eserlerindedir. İslam medeniyeti içerisinde yetişmiş Hıristiyan bir düşünür olan Yahya İbn Adî *Tehzîbü'l-Ahlâk*'ta klasik İslam medeniyetine mensup herhangi bir entelektüelin zihinsel alışkanlıkları yönünde fikirler ortaya koymuştur. Nitekim çok sonraları bu eser

ünlü mutasavvıf düşünür Muhyiddin İbnü'l Arabî'ye izafe edilmiş ve hatta İbnü'l Arabî'nin eseri olarak Osmanlı Türkçesine tercüme edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Harun Kuşlu tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Şehid Ali Paşa Koleksiyonu, 2769 (vr. 1a-25a) numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Kitâbu'l-Emed Ale'l-Ebed

Sonsuzluk Peşinde
Ebü-l Hasan el-Âmirî

Müellifi: Ebü-l Hasan el-Âmirî
Yayına Hazırlayan: Yakup Kara
Yayın Yılı: 2013

Hicri 4. asırda yaşayan Ebü'l-Hasan Muhammed b. Yûsuf el-Âmirî'nin kaleme aldığı *Kitâbu'l-Emed Ale'l-Ebed*, nefsin bedenden ayrıldıktan sonraki durumunu araştırmak amacıyla kaleme alınmış bir eserdir. Bunun yanı sıra; nefis, bilgi nazariyesi ve ahlaka dair görüşlerin de belirtildiği kitapta, İslam ve Yunan felsefeleri arasındaki farklılıklar incelenerek ikisi arasındaki karşılaştırmalara da yer verilmiştir.

Kitâbu'l-Emed Ale'l-Ebed, İslam felsefesinin doruk noktasına ulaştığı hicri 4. asırda

yaşamış ve İslam felsefesi alanında birçok eser vermiş olan Âmirî'nin bu alandaki en önemli eseridir. Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi'nde bulunan ve tercüme için kullanılan nüshanın, eserin bilinen tek nüshası olması çalışmaya ayrı bir önem katmaktadır.

Yakup Kara tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Servili Koleksiyonu, 179 (vr. 75b-110a) numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Risâle fî Tahkîki'l Külliyyât

Tümeller Risâlesi ve Şerhleri
Kutbuddin Râzî, Molla Hanefî,
Emîr Hasan er-Rûmî

Müellifi: Kutbuddin Râzî, Molla Hanefî
Emîr Hasan er-Rûmî
Yayına Hazırlayan: Ömer Türker
Yayın Yılı: 2013

Metafizik, apaçık olduğu kabul edilen kavramlardan hareketle ulaşılan bir ilke ile o ilkedен çıktığı düşünülen çokluk ilişkisini açıklamayı hedefler. Bu bağlamda tümel-tikel ilişkisi, metafiziğin temel meselelerinden biridir ve bu ilişkinin incelenmesi, birlik-çokluk ilişkisine dair incelemelerin neredeyse bütün yönlerini içerir. Kutbuddin Râzî tümeller sorununun bilgiyle ilgili yönü hakkında *er-Risâletü'l-Ma'mûle fi't-Tasavvur ve't-Tasdik*; varlıkla ilgili yönü hakkında da *Risâle fî Tahkîki'l-Küllîyyât*'i yazmıştır. Gerek bu iki risâle gerekse bunların şerhleri, İbn Sînâ gelenğinde yazılan ve özellikle eş-Şifâ külliyyâtı ve İşârât'taki ilgili bölümlerin dolaylı

bir şerhini içeren metinlerdir. Tahkik ve tercümesi yapılan *Risâle fî Tahkîki'l-Küllîyyât*'ın temel amacı da İbn Sînâ metinlerinde olduğu gibi, tümelin tek bir anlam oluşu ile dışta çok şey arasında ortak oluşunun uzlaştırılmasıdır.

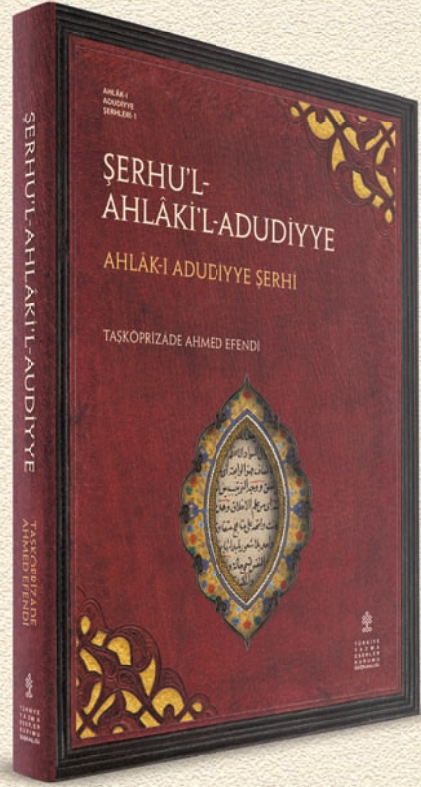
Doç. Dr. Ömer Türker tarafından çevirisi ve eleştirmeli metni yapılan eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Reşid Efendi Koleksiyonu, 1015 (vr. 21a-25b); Ayasofya Koleksiyonu, 2567 (vr. 71a-81a); Cârullah Efendi Koleksiyonu, 2099 (vr. 29b-49b); Giresun, 112 (vr. 24a-29a) numaralarda kayıtlı yazma nüshalar esas alınmıştır.

Şerhu'l- Ahlâki'l-Adudiyye

Ahlâk-ı Adudiyye Şerhi
Taşköprîzâde Ahmed Efendi

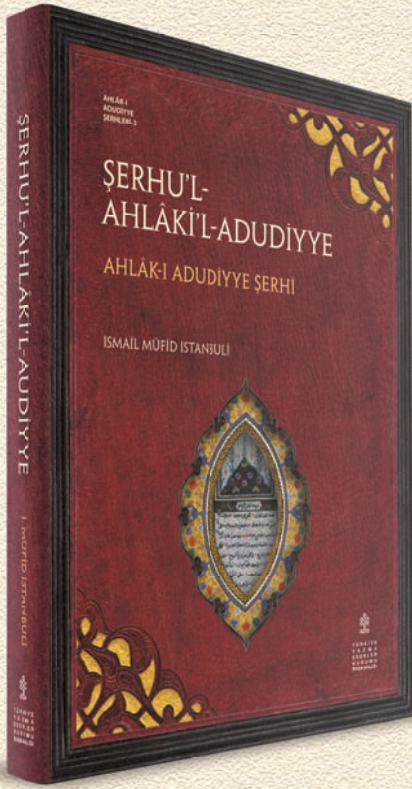
Müellifi: Taşköprîzâde Ahmed Efendi
Yayına Hazırlayan: Mustakim Arıcı - Elzem İçöz
Yayın Yılı: 2015

İslâm ahlâk düşüncesinde Fârâbî sonrası İbn Miskeveyh ve Nasîruddin Tûsî ile temayüz eden çizgiyi devam ettiren Adudüddin el-Îcî'nin (ö. 756/1355) Ahlâk-ı Adudiyye adlı risâlesi, pratik felsefenin (amelî hikmetin) genel ilkelerini özlü bir biçimde yansıması bakımından oldukça önemli bir eserdir. Bilhassa Osmanlı ve İran ilim çevrelerinde hayli ilgi gören eser, telifi sonrasında şerh ve haşiyelerin ilgi odağı haline gelmiştir. Bu şerhlerden biri de naklî ve aklî ilimleri sentezleyen âlim prototipinin Osmanlı ilim dünyasındaki en önemli temsilcilerinden biri olan Taşköprîzâde Ahmed Efendi'nin (ö. 968/1561) Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye isimli eseridir.

Eserin mukaddimesi incelendiğinde Taşköprîzâde'nin ilmi yaklaşımında teori ve pratik bütünlüğünü sağlama gayreti açık bir şekilde görülebilmektedir. Zira Taşköprîzâde gerek teorik ve gerekse pratik yönleriyle felsefî ilimlerin nebevî bir cehd ve gayrete tekabül ettiği görüşüne sahiptir. Onun bu memzûc yaklaşımı felsefî ahlâk literatürünün önemli çalışması haline gelecek olan bu şerhinde açıkça görülebilmektedir. Eserin genelinde felsefî dirayetini yansıtan açıklama ve tahlillerin yanında dinî ilimlerdeki birikimini de ortaya koyan Taşköprîzâde, Tûsî'den Kınalîzâde'ye giden süreçte İslâm ahlâk düşüncesinin adeta bir köşe taşı durumundadır.

Şerhu'l- Ahlâki'l-Adudiyye

Ahlâk-ı Adudiyye Şerhi
İsmail Müfid İstanbulî

Müellifi: İsmail Müfid İstanbulî
Yayına Hazırlayan: Selime Çınar
Yayın Yılı: 2015

İslâm ahlâk düşüncesinde Fârâbî sonrası İbn Miskeveyh ve Nasîruddin Tûsî ile temayüz eden çizgiyi devam ettiren Adudüddin el-Îcî'nin (ö. 756/1355) Ahlâk-ı Adudiyye adlı risâlesi, pratik felsefenin (amelî hikmetin) genel ilkelerini özlü bir biçimde yansıtmaya bakımından oldukça önemli bir eserdir. Bilhassa Osmanlı ve İran ilim çevrelerinde hayli ilgi gören eser, telifi sonrasında şerh ve haşiyelerin ilgi odağı haline gelmiştir. Bu şerhlerden biri de 1217/1082 yılında vefat etmiş olan İsmail Müfid Efendi'nin kaleme aldığı Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye isimli eserdir.

Şeklî olarak “satır arası” tarzda yazılmış bir şerh olan eser, içerik bakımından ise ge-

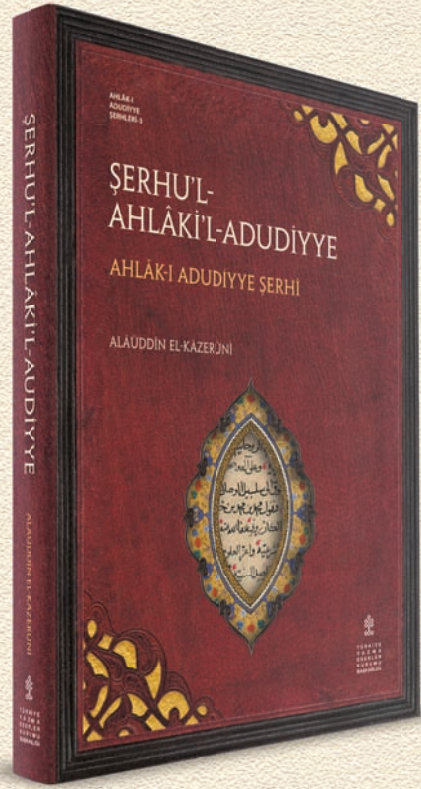
leneksel olarak kabul görmüş bir şema olan nefsin düşünme, öfke ve arzu güçlerinin denge ve dengesizliklerinden bahsetmektedir. Îcî'nin metnindeki dörtlü bölümlere uyan müellif, ilk iki bölümün şerhinde daha çok ahlâkın nazarî boyutuna ağırlık vermiştir. Son iki bölümde ise bu teorik arka planı üçüncü bölüm olan ev idaresi konusuna ve dördüncü bölüm olan şehir yönetimi konusuna uygulamıştır. Ayet ve hadislerin yanında şiir alıntlarıyla da zenginleştirilmiş olan şerh, müellifin sûfi-meşreb kişiliğini hissettirecek bir hayli örneği de içerisinde barındırmaktadır.

Şerhu'l- Ahlâki'l-Adudiyye

Ahlâk-ı Adudiyye Şerhi
Alâüddin el-Kâzerûnî

Müellif: Alâüddin el-Kâzerûnî
Yayına Hazırlayan: Mehmet Demir-
Güvenç Şensoy - Mehmet Aktaş
Yayın Yılı: 2015

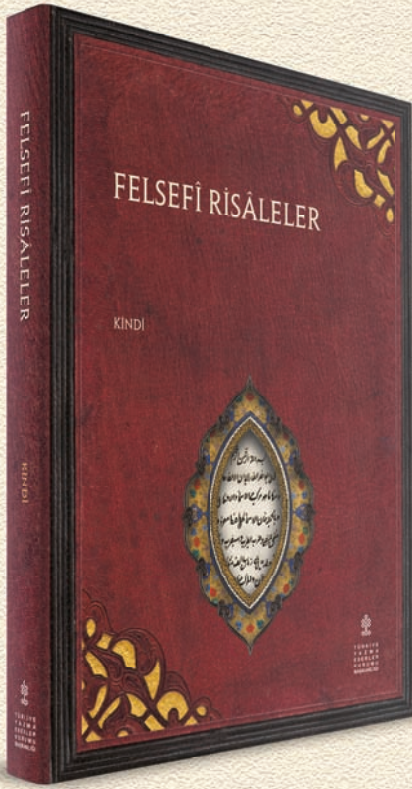

İslâm ahlâk düşüncesinde Fârâbî sonrası İbn Miskeveyh ve Nasîruddin Tûsî ile temayüz eden çizgiyi devam ettiren Adudüddin el-Îcî'nin (ö. 756/1355) Ahlâk-ı Adudiyye adlı risâlesi, pratik felsefenin (amelî hikmetin) genel ilkelerini özlü bir biçimde yansıması bakımından oldukça önemli bir eserdir. Bilhassa Osmanlı ve İran ilim çevrelerinde hayli ilgi gören eser, telifi sonrasında şerh ve haşiyelerin ilgi odağı haline gelmiştir. Bu şerhlerden biri de taşıdığı derinlikli felsefi dil ve üslupla dikkatleri üzerine çeken ve diğer şerhlerden ayrılan Alâüddin el-Kâzerûnî'nin Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye isimli eseridir.

Eserin içeriğinden anlaşılacağı üzere pratik yaklaşımların yanı sıra teorik

temelini irfan düşüncesi üzerine bina eden müellif, ahlâk ilminin konusunun nefsin halleri olduğunu vurgulamış, gayesinin ise nefsin yetkinleştirilmesi olduğunu ifade etmiştir. Kâzerûnî, emaneti yüklenmiş olan insanın, yeryüzünün halifesi olabilmesi ile ilgili olarak iki şeye dikkat çekmektedir: ilmî yetkinlik olan hikmet ve amelî yetkinlik olan kudret. Sûrî ve manevî âlemleri imar edebilmesi bakımından ilahî isimlere mazhar olabilme kabiliyeti olan insanın yetkinliği ulaşma konusunda meleklerden daha üstün bir mertebede olduğunu belirten Kâzerûnî, ahlâkî ilim ve amel (kudret) teminde ele almasından da anlaşılacağı üzere bütüncül bir bakışa sahiptir.

Felsefî Risaleler

Kindî

Müellifi: Kindî

Yayına Hazırlayan: Mahmut Kaya

Yayın Yılı: 2015

Kindî, İslâm dünyasında ilmî ve felsefî çalışmaların en yoğun olduğu bir dönemde yetişmiş, felsefe başta olmak üzere teorik ve pratik tüm bilgi dallarında ürün vermiş önemli bir filozoftur. Felsefe ve kelâm arasındaki spekülasyonların zirveye çıktığı, çeşitli din ve mezhepler arasında kıyasıya mücadelenin sürdüğü 9. yüzyılda, bu alandaki tüm tartışma ve çalışmalara en üst düzeyde katılmıştır.

İslâm dünyasının tercüme eserlerle tanıştığı bir dönemde İslâm düşüncesinin oluşumunda büyük katkıları olan Kindî, ele aldığı konularda uyguladığı yöntem

ve kullandığı terminoloji ile kelâmdan felsefeye geçişi sağlayan ilk İslâm filozofudur. İslâm toplumunu ilk kez felsefe ile tanıştıran Kindî, matematikten tıba, astronomiden musikiye, psikolojiden kimyaya varıncaya kadar her alanda eser veren ansiklopedik bir filozoftur.

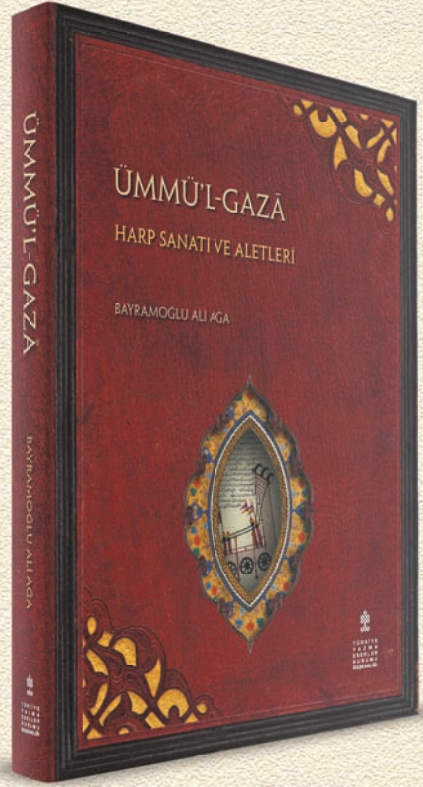
O güne kadar Süryanî bilgin ve mütercimler eliyle temsil edilen bilim ve felsefe, Kindî'nin çalışmalarıyla el değiştirmiş; sayıları 277'yi bulan eserleriyle Kindî, yabancı kültürler karşısında İslâm toplumu için önemli bir kaynak ve moral güç olmuştur.

Ümmü'l-Gazâ

Harp Sanatı ve Aletleri
Bayramođlu Ali Ağa

Müellifi: Bayramođlu Ali Ağa
Yayına Hazırlayan: Salim Aydüz - Şamil Çan
Yayın Yılı: 2013

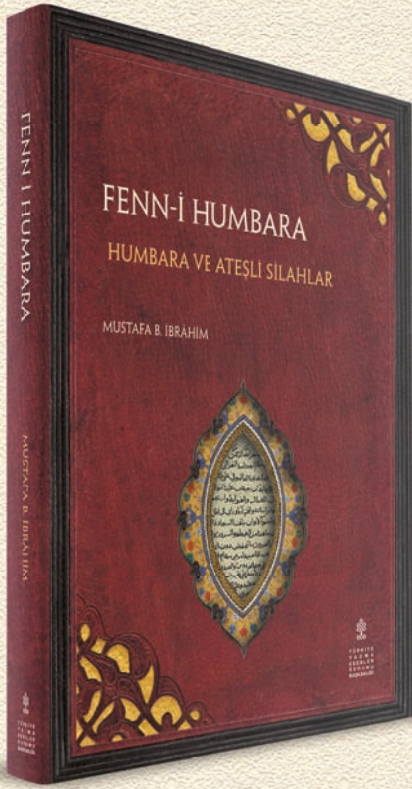

Humbaracı Ocağı ikinci halifesini Bayramođlu Ali Ağa'nın telif ettiği *Ümmü'l-Gazâ*, Osmanlılarda ateşli silahlar üzerine yazılmış ilk eserdir. Eserde yer alan çok sayıda resim ve çizimler silahların ve Osmanlı harp tekniklerinin tanıtımı konusunda esere ayrı bir değer katmaktadır. Yazılış tarihi ile ilgili net bir bilgiye sahip olmadığımız eserde geçen bilgilere dayanılarak eserin III. Ahmed (1718-1730) döneminin son-

larına doğru yazıldığı tahmin edilmektedir. Prof. Dr. Salim Aydüz tarafından yazılan giriş yazısında ise İslam ve Osmanlı silah tarihi literatürü ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

Ümmü'l-Gazâ'nın yayına hazırlanmasında eserin bilinen tek nüshası olan Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat Kitaplığı, 368 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Fenn-i Humbara

Humbara ve Ateşli Silahlar
Mustafa b. İbrâhim

Müellifi: Mustafa b. İbrâhim

Yayına Hazırlayan: Salim Aydüz - Şamil Çan

Yayın Yılı: 2015

Mustafâ ibn-i İbrâhîm (ö. ?) adlı bir humbaracı kâtibi tarafından kaleme alınan *Fenn-i Humbara ve Sanâyi-i Âteş-bâzî* adlı eser, Osmanlı'da humbara ve havan teknolojisi üzerine kaleme alınmış birkaç mühim eserden biridir. Eserin ilk kısmında müellif barutun icadı ve Humbaracı Ocağı hakkında malumat vererek ateşli silah kullanımının kısa bir tarihçesini çıkarmıştır. Eserde çok sayıda terkinin bulunması ve hemen her bilginin detaylı izahının yapılması, eserin Humbaracı Ocağı talebeleri için hazırlanmış olması ihtimalini akla getirmektedir. Verdiği kıymetli malumat ile birlikte *Fenn-i Humbara*; ecza listeleri, he-

saplamaları ve muhtelif ateşli silah çizimleriyle okuyucuya 18. asır Osmanlı askeri sanayiinin bir panoramasını görme imkânı sunmaktadır.

Prof. Dr. Salim Aydüz ve Şamil Çan tarafından dahilinde çalışılan ve bilinen tek nüshası olan İBB Atatürk Kitaplığı, Mualim Cevdet bölümü, K. 439 numaradaki nüsha esas alınarak hazırlanan *Fenn-i Humbara ve Sanâyi-i Âteş-bâzî*, bilgilendirici giriş yazısı ve metnin transkripsiyonu ile bilim tarihi sahasına değerli malumat kazandıracak ve Osmanlı'nın savaş teknolojisindeki gelişmelerin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Fatih Sultan Mehmed Kitaplığı

Hikmetü'l-İşrâk

İşrâk Felsefesi
Şihâbüddin es-Sühreverdî

Müellifi: Şihâbüddin es-Sühreverdî

Yayına Hazırlayan: Eyüp Bekiryazıcı - Üsmetullah Sami

Yayın Yılı: 2015

İşrâkiyye ekolünün kurucusu Şihâbüddin es-Sühreverdî'nin (ö. 587/1191) en önemli eseri *Hikmetü'l-İşrâk*'tir. Kitabın önemli İşrâkiyye ekolünün ilkelerini, yöntemini ve karakteristik özelliklerini açık ve kapsamlı biçimde ortaya koymasından kaynaklanmaktadır. Bundan dolayı Sühreverdî'nin kurduğu sistem adını bu eserden almıştır.

Hikmetü'l-İşrâk'i 582 (1186) yılında tamamladığını müellif bizzat kaydetmektedir. Bir mukaddime ile iki kısımdan oluşan *Hikmetü'l-İşrâk*'in mukaddimesi, eserin dayandığı felsefe tasavvuruna genel bir çerçeve teşkil edecek ana fikirleri ihtiva etmekte ve kitabın yazılış gerekçesini ortaya koymaktadır. Eserin mantık disiplinine ayrılmış olan birinci kısmında Aristo mantığının formel yapısına sadık kalınarak bir özet verilmektedir. Ancak mantığın epistemoloji ve ontoloji ile irtibatlı olduğu konularda Sühreverdî, Aristocu

(Meşşâî) felsefeye eleştiriler yöneltmektedir. Bu eleştiriler, genellikle tanım teorisiyle bir mantık kategorisi olarak cevher teorisi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Eserin ikinci kısmı beş makaleye ayrılmıştır. Eser, Sühreverdî'nin İşrâk yolunu benimsemiş olan okuyucusuna tavsiyeleriyle son bulmaktadır. *Hikmetü'l-İşrâk*'in bu son kısmı "nur metafiziği" denilebilecek felsefi çerçeve içinde ontoloji, kozmoloji, psikoloji (epistemoloji) ve eskatoloji (mead) konularını ele almaktadır.

Fatih Sultan Mehmed Kitaplığı Dizisi kapsamında yayınlanan *Hikmetü'l-İşrâk*, Prof. Dr. Eyüp Bekiryazıcı ve Üsmetullah Sami tarafından tercüme edilmiştir. Bu çalışmada Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, III. Ahmed Kitaplığı 3267 numarada kayıtlı Fatih'in özel kitaplığı için istinsah edilen yazma nüsha esas alınarak, tıpkıbasım ve tercümeyle birlikte neşredilmiştir.

el-İşârât ve't-Tenbîhât

İşaretler ve Tembihler
İbn Sînâ

Müellifi: İbn Sînâ

Yayına Hazırlayan: Ali Durusoy - Ekrem Demirli

Yayın Yılı: 2014

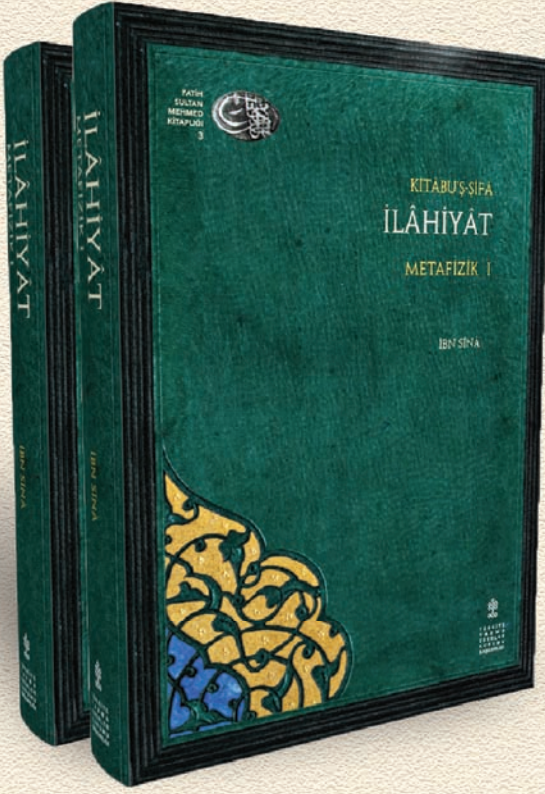
el-İşârât ve't-Tenbîhât, tarihin en önemli ve etkili filozoflarından biri olan İbn Sînâ'nın, kronolojik olarak son yazdığı eserlerden biridir. Üzerine yapılan şerh ve haşiyeler düşünüldüğünde, müellifin İslam dünyası üzerinde en etkili eseri olduğu rahatlıkla söylenebilir. Son derece veciz bir üslupla yazılan, girişinde felsefenin ilke ve önermelerinin ele alınacağı belirtilen eser mantık ilmiyle başlayıp fizikle devam etmekte ve metafizik bölümüyle sona ermektedir.

el-İşârât ve't-Tenbîhât'in mantık bölümü

on "nehic" den meydana gelirken fizik, metafizik ve ahlâk bölümleri on "namat"tan oluşmaktadır. Fatih Kitaplığı dizisi kapsamında yayımlanan bu eserin baskısında Fatih'in mütalaa ettiği nüsha tıpkıbasım ve tercümesiyle birlikte neşredilmiştir.

Prof. Dr. Ali Durusoy ve Doç. Dr. Ekrem Demirli tarafından Türkçeye çevrilen eserin çeviri ve tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 2382 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

İlâhiyât

Kitâbu'ş-Şifâ | Metafizik I-II
İbn Sînâ

Müellifi: İbn Sînâ
Yayına Hazırlayan: Ekrem Demirli-
Ömer Türker
Yayın Yılı: 2014

Metafizik, bütün ilimlerin ilkele-
rini temellendirmesi ve Gerçek
Varlık hakkında bilgi vermesi bakımından
felsefî ilimlerin zirvesinde bulunur. Platon
ve Aristo'dan İslam dünyasına aktarılan ve
Kîndî, Fârâbî, İbn Sînâ, Gazzâlî, İbn Rüşd
gibi filozoflar tarafından geliştirilerek ba-
tıya aktarılan felsefî ilimler, teorik düşün-
cenin hem kaynağı hem de meyvesi olması
bakımından metafizik etrafında şekillenir.
Bu bakımdan metafizik, değişime konu ol-
mayan gerçek varlıklar hakkında bilgi ve-
ren ilim olarak kabul edilmiştir.

İbn Sînâ, yüzyıllar boyunca doğu ve
batıda kendisinden önceki bütün filo-
zofları gölgeleyecek kadar etkili olan *Şifâ*

külliyatında felsefî ilimleri derlemiş ve
tenkit süzgecinden geçirmiştir. Kuşkusuz
bu külliyyatın en önemli eseri varlık olmak
bakımından varlığı inceleyen metafiziktir.
Günümüze kadar üst düzey metafizik araş-
tırmalarının en önemli kaynaklarından biri
olan bu eser, Fatih Sultan Mehmed'in mü-
talaası için istinsah edilmiş metinle birlikte
Fatih Kitaplığı dizisi kapsamında neşredil-
miştir.

Doç. Dr. Ekrem Demirli ve Doç. Dr. Ömer
Türker tarafından Türkçeye çevrilen eserin
çeviri ve tıpkıbasımında Tire Necip Paşa
Kütüphanesi, 446 numarada kayıtlı yazma
esas alınmıştır.

Delâilü'l-İcâz

Sözdizimi ve Anlambilim
Abdülkâhir el-Cürcânî

Müellifi: Abdülkâhir el-Cürcânî
Yayına Hazırlayan: Osman Güman
Yayın Yılı: 2015

Ebû Bekir Abdülkâhir el-Cürcânî (ö. 471/1078) İslâmî ilimler tarihinde “İmâmü'n-Nühât” (Büyük Dil Bilgini) unvanıyla Arap dili gramerine ve belâgatına yaptığı hizmetlerle literatürde kendine has bir yer edinmiştir. Cürcânî *Delâilü'l-İcâz* adlı bu eseriyle, sonraları *me'ânî* adını alacak olan Arapça “anlambilim”ini kurmuştur. Cürcânî'yi “me'ânî ilmi”ni kurmaya sevk eden başlıca etken, Kur'ân'ın mücizevî yönü hakkındaki tartışmalardır. Bunun üzerine Cürcânî Kur'ân'ın mucizeliğini sözdizimine bağlamış ve eserin esaslı bölümünü sözdizimine ayırmıştır.

Delâilü'l-İcâz'da Cürcânî diyalog üslubu ile belâgat (retorik) konularını ayrıntılı bir biçimde ele almaktadır. Cürcânî eserde Kur'ân'ın mücizevî yönü olan nazm (sözdizimi) ve me'ânî (anlambilim) hakkın-

daki ihtilafları zikrederek asıl mücizenin sözdiziminde olduğunu ortaya koymaktadır. Cürcânî'ye göre sözdizimindeki icaz her bir kelimenin cümle içindeki konumu ve buna bağlı olarak kazandığı özel anlamdır. Bu çerçevede Cürcânî belâgatın ana konuları olan fesâhat, istiâre, takdim-tehir, hazf, fasıl-vasıl, muâraza, kinâye, mecâz ve hakikat gibi meseleleri tartışmıştır.

Fatih Sultan Mehmed Kitaplığı Dizisi kapsamında yayımlanan *Delâilü'l-İcâz*'ın baskısında Fatih'in mütalaası için hususî olarak istinsah edilen nüsha, tıpkıbasım ve çevirisiyle birlikte neşredilmiştir. Doç. Dr. Osman Güman tarafından tercüme edilen eserin hazırlanmasında Köprülü Yazma Eser Kütüphanesi, Fazıl Ahmed Paşa Koleksiyonu 1419 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Miftâhu'l-Gayb

Tasavvuf Metafiziği
Sadreddin Konevî

Müellifi: Sadreddin Konevî
Yayına Hazırlayan: Ekrem Demirli
Yayın Yılı: 2014

Tasavvuf tarihinde Allah-âlem ilişkisini, dolayısıyla varlığın meydana gelişini ve işleyişini, akla dayalı ilmi yöntemlerden farklı olarak hocası Muhyiddin İbnü'l-Arabî gibi keşf ve ilhamdan kaynaklanan mistik sezgiyle açıklayan Sadreddin Konevî, varlığı aynı sistemle yorumlamak ve ilm-i ilâhînin (Metafizik) temel meselesini *Miftâhu'l-Gayb* isimli eserinde başarılı bir üslupla ele almaktadır. Eserin tertibinin ve içerdiği bilgilerin kendi düşünce ürünü olmadığını, bunların tamamen ilâhî irade çerçevesinde keşf ve ilham yoluyla geldiğini eserin girişinde dile getiren Konevî, bu sebeple kitabın tertibinin yadırganmaması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca eseri, yüksek düzeyde seçkin olan (ahassü'l-havâs) kimse-

lerin seyrüsülûk esnasında yararlanması için kaleme aldığını, bazı konuları okuyucunun sezgi gücüne havale ederek kısa kestiğini, bir kısım önemli meseleler hakkında ise çok kapalı oldukları için susmayı tercih ettiğini ifade etmiştir.

Telifi sonrasında şerh, hâşiye ve ta'liklerin ilgisine mazhar olmuş eser, Türkçe çevirisi ve yazmasının tıpkıbasımı ile Fatih Kitaplığı dizisi kapsamında okuyucuların istifadesine sunulmuştur.

Doç Dr. Ekrem Demirli tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 1930 numara kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Tahrîru Usûli'l-Hendese ve'l-Hisâb

Eukleides'in Elemanlar
Kitabının Tahrîri
Nasîruddîn Tûsî

Müellifi: Nasîruddîn Tûsî
Yayına Hazırlayan: İhsan Fazlıoğlu
Yayın Yılı: 2012

Anadolu, İran ve Türkistan ortak kültür havzasındaki bilginlerin, özellikle Semerkand matematik-astronomi okulu mensuplarının katkılarıyla Osmanlı ilim hayatı; lisanî, edebî, dinî ve kelimî ilimler yanında hikemî ve riyazî alanda da seviyesini hızla yükseltmiştir. Bu bilginlerin yanlarında getirdikleri eserler, istinsah faaliyetiyle hızla çoğaltılmış ve tedavüle sokulmuştur. Bu üretim faaliyetinde en bariz yeri işgal eden Nasîruddîn Tûsî'nin Tahrîrât'ıdır. Tahrîrât, Eukleides'in *Usul'u* ve Batlamyus'un *Macestî*'si ile ikisi arasında bulunan, *Mutevassitât* denilen Eski Yunan ve İslam dünyasında kaleme alınmış temel riyazî eserleri içerir. Bu eserler riyazî ilimler

alanında, Osmanlı ülkesinde ihtiyaç duyulduğunda sürekli istinsah edilen ana çalışmalarlardır. Tıpkıbasımı yapılan eserin Fatih Sultan Mehmed'in mütalaası için istinsah edilmiş olması ve bunun neticesinde müstensihlerin daha dikkatli davranarak sahih bir metin ortaya çıkarmış olmaları nüshanın önemini, okuma kolaylığını ve görsel zenginliğini daha da artırmaktadır.

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun inceleme metniyle yayımladığımız *Tahrîru Usûli'l-Hendese ve'l-Hisâb* adlı eserin tıpkıbasımında, Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Feyzullah Efendi Koleksiyonu, 1359 numara kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Mesâlihu'l-Ebdân ve'l-Enfûs

Beden ve Ruh Sağlığı
Ebû Zeyd el-Belhî

Müellifi: Ebû Zeyd el-Belhî
Yayına Hazırlayan: Nail Okuyucu-
Zahit Tiryaki
Yayın Yılı: 2012

İslam tarihinde hıfzıssıhha konusunun müstakil olarak işlendiği ilk örneklerden biri Ebû Zeyd el-Belhî'nin (ö. 322/934) *Mesâlihu'l-Ebdân ve'l-Enfûs* adlı eseridir. Eser, beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tedavisi konularını içeren iki makaleden oluşmaktadır. Bu iki makalede yiyecek ve içeceklerden spor ve müziğe, öfkenin kontrolünden üzüntünün giderilmesine kadar pek çok farklı konuda yapılması gereken düzenlemeler anlatılmıştır. Kitabın en önemli özelliklerinden biri, ilk defa psikolojik sağ-

lığı tıbbın bir dalı olarak sunmasıdır.

Neşredilen nüshanın Fatih Sultan Mehmed için, döneminde “Şeyhu'l-hattâtîn” ismiyle şöhret bulmuş hattat Şeyh Hamdullah (ö. 1526) tarafından kaleme alınmış olması eserin içerik yönünden sahip olduğu öneme görsel bir değer de katmaktadır.

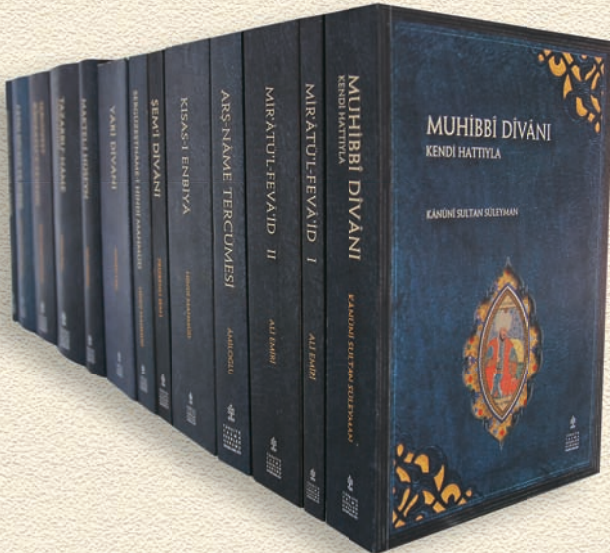
Nail Okuyucu ve Zahit Tiryaki tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 3740 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

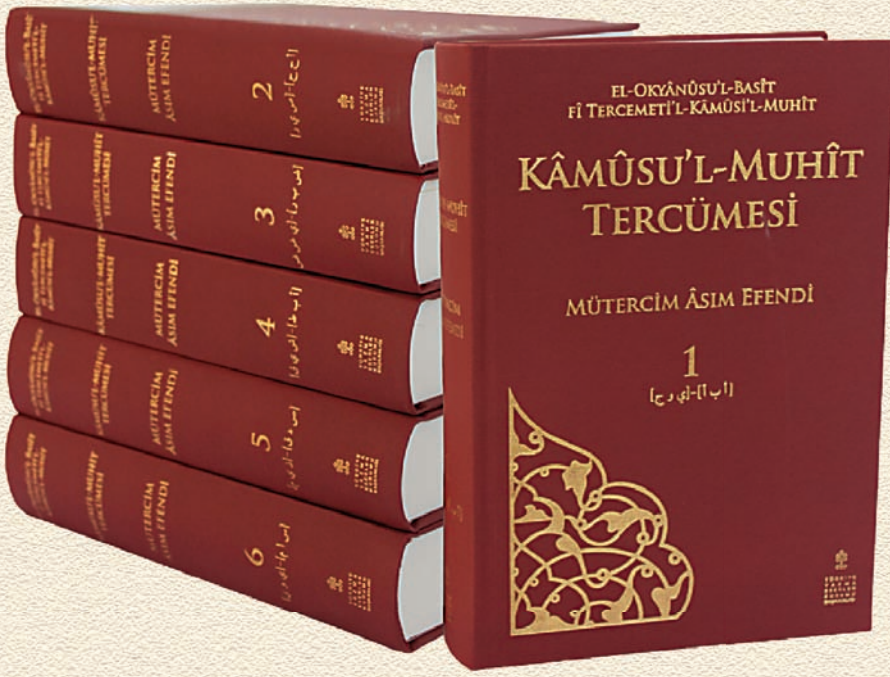

Edebiyat ve Sanat Serisi

el-Okyânûsu'l-Basît fi Tercemeti'l-Kâmûsi'l Muhît (6 Cilt)

Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi Mütercim Âsım Efendi

Müellifi: Mütercim Âsım Efendi

Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç - Eyyüp Tanrıverdi

Yayın Yılı: 2014

el-Okyânûs, Arapça-Osmanlıca kalem alınmış en önemli sözlüklerden biridir. Arapçaya dair müşküllerin halledilmesinde, Osmanlı Türkçesine ait metinlerin doğru anlaşılmasında ana müracaat metni olarak görülen bu şaheser, Arapça dil ve kültür servetini ve Türkçenin zengin söz varlığını tespit etmiş olmasıyla bugün de ehemmiyetinden hiçbir şey kaybetmemiştir.

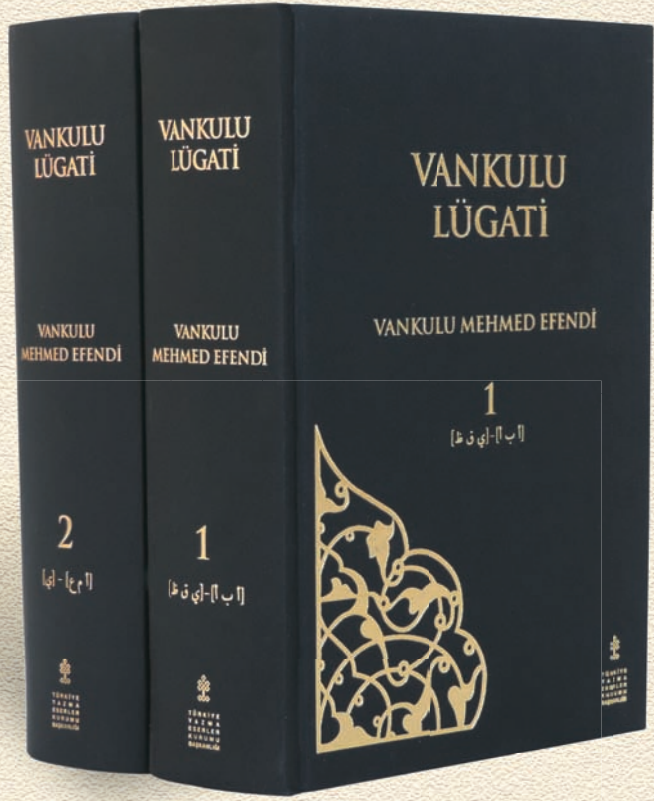
Osmanlı döneminde pek çok yazması bulunan ve baskısı yapılan bu eserin Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Hamidiye Koleksiyonu 1377-1378 ve 1379 numaralarda kayıtlı, bizzat müellifinin tashih ettiği ve Sultan II. Mahmud'a takdim edilen yazma nüshası, Prof. Dr. Mustafa Koç ve Doç. Dr. Eyyüp Tanrıverdi tarafından matbu nüshalarla da karşılaştırılarak hazırlanıp altı cilt halinde yayımlanmıştır.

Vankulu Lügati

Vankulu
Mehmed Efendi

Müellifi: Vankulu Mehmed Efendi
Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç-
Eyyüp Tanrıverdi
Yayın Yılı: 2015

Vankulu Lügati, Cevherî'nin kaleme aldığı ve *es-Sihâh* diye meşhur olan Arapça sözlüğün Vankulu Mehmed Efendi (ö. 1000/1592) tarafından yapılmış tercümesidir. Eser 28 bâbdan, her bâb ise 28 fasıldan oluşmaktadır. Eseri değerli kılan yönlerden birisi, bir Osmanlı müellifinin kaleminden çıkıp matbaada basılan ilk kitap olmasıdır. Zira eser 31 Ocak 1729 (1 Recep 1141) tarihinde İbrahim Müteferrika tarafından yayına hazırlanarak neşredilmiştir.

İslâmî ilimlerin ve şer'î hükümlerin Arapça ifadelerle dolu olduğundan ve bu nedenle bu dilin öğrenilmesi gerektiğinden bahseden Vankulu Mehmed Efendi, lügatinde kelimeleri asıllarının son harflerine göre tertip etmiş ve karşılıklarını yazmıştır. Alimler arasında yaygınlık kazanarak "baş ucu" eser haline gelen bu sözlük, Osmanlı ilim ve kültür dünyasına doğrudan katkı sağlamıştır.

Vankulu Lügati Prof. Dr. Mustafa Koç ve Doç. Dr. Eyyüp Tanrıverdi tarafından iki cild halinde yayına hazırlanmıştır.

Fâtih Dîvânî ve Şerhî

Fatih Sultan Mehmed

Müellifi: Fatih Sultan Mehmed
Yayına Hazırlayan: Muhammet Nur Doğan
Yayın Yılı: 2014

Fâtih Sultan Mehmed kudretli bir hükümdar, büyük bir siyaset dehâsı ve muzaffer bir komutan olduğu kadar; kültür, sanat ve edebiyatta da ismini altın harflerle tarihe yazdırmış entelektüel bir şahsiyet ve kuvvetli bir şairdir. Şiirlerinin büyük kısmını ihtiva eden Millet Yazma Eser Kütüphanesi Ali Emîrî Manzum 305 numarada kayıtlı nüsha dikkate alınarak hazırlanmış olan esere, çeşitli nazire mecmualarında tespit edilen şiirler de dâhil edilmiştir. Aynı zamanda geniş okur kitlesine hitap edebilmesi maksadıyla bu baskıda nesre çevirisi ve şerhiyle birlikte şerhin İngilizce tercümesi de yapılmış olan çalış-

ma, yalnızca Türk okurlara değil dünya çapındaki meraklılarına da Fatih Sultan Mehmed'in şiirlerinin tanıtılmasını sağlayacaktır. Yazma nüshasının tıpkıbasımını da içeren kitapta Fatih Sultan Mehmed'in Topkapı Sarayı Müzesi'nde bulunan özel eşyaları ile büyük sultana ait orijinal portre ve minyatürlerin de renkli baskıları bulunmaktadır.

Prof. Dr. Muhammet Nur Doğan tarafından incelemesi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Ali Emîrî Manzum 305 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

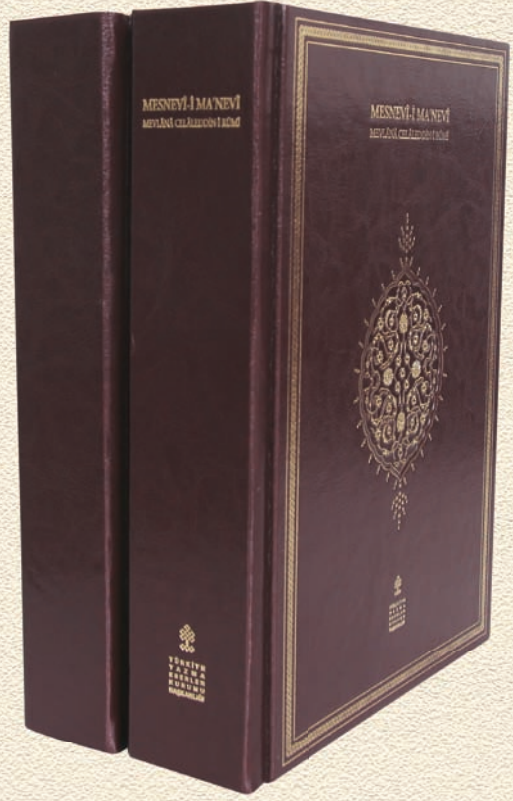
Mesnevî-i Ma'nevî

Mevlânâ Celâleddîn Rûmî

Müellifi: Mevlânâ Celâleddîn Rûmî

Yayına Hazırlayan: Detya Örs - Hicabi Kırlangıç

Yayın Yılı: 2015

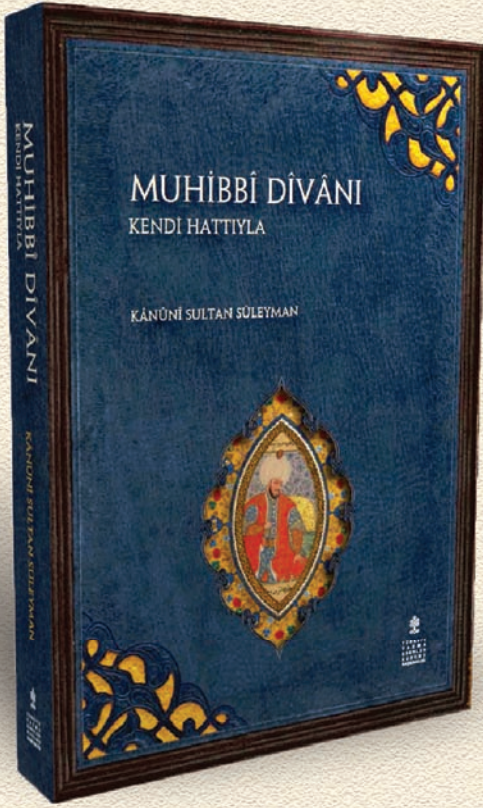

Klasik Doğu edebiyatının en önemli, Ken güzel edebî ve tasavvufî eserlerinden birisi olan Mesnevî, defter adı verilen 6 ciltten oluşmaktadır. Doğduğu Belh şehrinden göçerek Anadolu'nun merkez şehirlerinden Konya'da ikâmet eden ve buradan tüm insanlığa hakikati seslendiren Mevlânâ'nın ömrünün son on beş yılında söylediği ve Hüsameddin Çelebi tarafından yazıya aktarılan eserdir. Söylenip yazıldığı 13. yüzyıldan itibaren değerinden hiçbir şey kaybetmeden günümüze kadar ulaşmış nadir eserlerden birisi olan Mesnevî, bugün de dünyanın her yerinde geniş kitleler üzerindeki etkisini sürdürmeye, çeşitli dillerde okunmaya devam etmektedir. Çevrildiği

dillerin sayısı ve ona yapılan şerhler etki sahasını ve şöhretinin seviyesini göstermektedir.

Günümüzde bile yaradılış gâyesinin sırrını taşıyan her gönülde yankı uyandıran, düşünebilme kâbiliyetine sahip akılları tefekkür zirvelerinde dolaştıran Mesnevî; Mevlânâ'nın vefatından 100 yıl sonra istinsah edilmiş ve en eski yazmalardan biri olan Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Halet Efendi, 171 numarada kayıtlı nüshanın tıpkıbasımı ile birlikte bu alanda uzman Prof. Dr. Derya Örs - Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç tarafından çevrilerek yayıma hazırlanmıştır.

Muhibbî Dîvânî

Kendi Hattıyla
Kânûnî Sultan Süleyman

Müellifi: Kânûnî Sultan Süleyman
Yayına Hazırlayan: Orhan Yavuz
Yayın Yılı: 2014

İstanbul'un fethinden sonraki dördüncü padişah olduğu gibi dîvân sahibi padişahlar içinde de dördüncü sırada yer alan Kânûnî Sultan Süleyman Han, askerî ve idarî dehasının yanında sanat yönü ile de dikkatleri üstüne çeker. Şiir; Muhibbî'nin sığındığı, dinlendiği, konuştuğu emniyetli bir yer gibidir. Onun için Muhibbî Türk edebiyatında en çok şiir yazan beş altı şairden biri olarak görülür. Eserde, Muhib-

bî'nin kendi el yazısıyla yine kendi şiirleri arasından seçme yaparak toplamış olduğu 287 şiir yer almaktadır. Kânûnî'ye ait olduğu bilinen nüshanın tıpkıbasımını da çalışmaların sonuna eklenerek yayımlanmıştır.

Doç. Dr. Orhan Yavuz tarafından inceleme yapılan eserin yayına hazırlanmasında Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Hazine Kitaplığı, 1132 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Sergüzeşt

16. Yüzyıla Ait Bir Biyografi

ve

Ravzatü't-Tevhîd

Zeynîlik Tarihine Işık Tutan Bir Eser

Hacı Ahmed Efendi

Müellifi: Hacı Ahmed Efendi

Yayına Hazırlayan: Mertol Tulum

Yayın Yılı: 2014

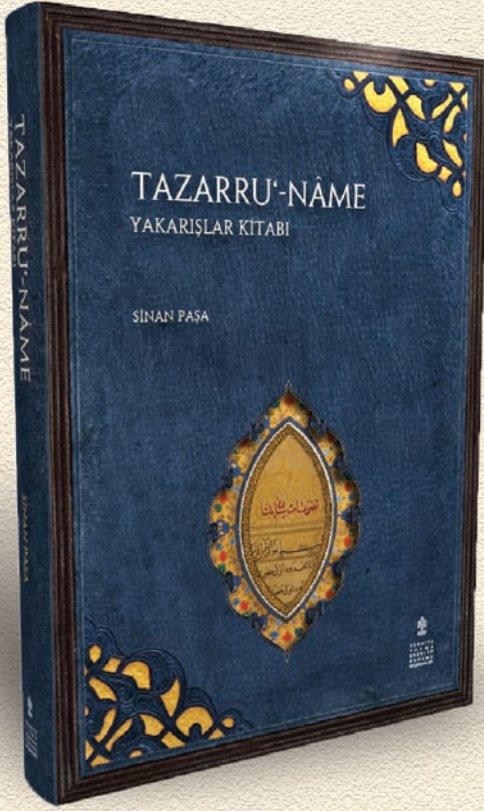
Kaynaklarda adı anılmayan, 15. asrın ikinci yarısı ve 16. asrın ikinci yarısı arasında yaşamış olan Ahmed Çelebi, edebiyat ve tasavvuf tarihimiz açısından bakıldığında özellikle Zeynîlik tarikatı için oldukça önemli iki eser yazmıştır. 6000 beyti aşkın bir mesnevî olan *Ravzatü't-Tevhîd*; sembolik yapısı, kendine özgü karakteri, ilgi çekici örgüsü ve içeriği yanında sürükleyici ve etkileyici dili, yer verdiği şiirlerin döküldüğü nazım biçimleri gibi unsurlarının çeşitliliği ve zenginliği açısından edebiyat tarihimizin nadir eserlerinden biridir.

Sergüzeşt adı verilen bir küçük mensur eserde ise Ahmed Çelebi, gençlik çağında

başlayan manevî tecrübeleri ile çok renkli hayat hikâyesini oldukça ayrıntılı biçimde anlatmış, bu arada tasavvuf esaslarını Zeynî yolu bakışıyla yorumlayan *Ravzatü't-Tevhîd* adlı eserinin sembolik yapısı, mahiyeti ve arka planı üzerinde açıklamalarda bulunmuştur. Prof. Dr. Mertol Tulum tarafından geniş bir incelemeyle hazırlanan iki eser, tıpkıbasımlarıyla birlikte tek cilt halinde basılmıştır.

Eserlerin inceleme ve yayına hazırlanmasında Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesi, Genel 732 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Tazarru'-nâme

Yakarışlar Kitabı
Sinan Paşa

Müellifi: Sinan Paşa
Yayına Hazırlayan: Mertol Tulum
Yayın Yılı: 2014

Fatih dönemi âlimlerinden Hızır Beg'in oğlu ve bir dönem Fatih'in vezirliğini de yapan kelim ve matematik âlimi ve mutasavvıf Sinan Paşa'nın yazmış olduğu Tazarru'-nâme, secili nesir türünde emsalsiz bir eserdir. Müellifinin âlim-düşünür kişiliği eseri düşünce tarihimiz için de önemli kılmaktadır. Münâcât ile başlayan eserde, 18 tasavvufî kavram serbest ve sanatlı bir şekilde anlatıldıktan sonra, sırasıyla Hz. Âdem, Hz. İdris, Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa peygamberlere ve Peygamber Efendimiz ile ailesine, aşere-i mübeşşereye, dört halifeye,

dört mezhep imamına, İmam Buhârî ve İmam Müslim ile Şeyh Ebu'l-Vefâ'ya övgüler yapılmıştır. Latinize edilmiş metin ve aslına uygun kalınarak yapılmış sanatlı bir sadeleştirmenin karşılıklı sayfalarda yer aldığı eser, tıpkıbasımıyla birlikte yayımlanmıştır.

Prof. Dr. Mertol Tulum tarafından incelemesi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Hüsrev Paşa Koleksiyonu, 180 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

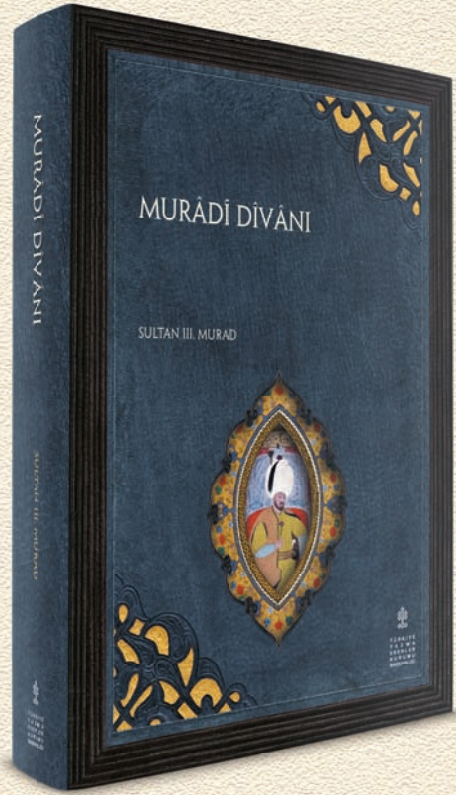
Murâdî Dîvânı

Sultan III. Murad

Müellifi: Sultan III. Murad

Yayına Hazırlayan: Ahmet Kırkkılıç

Yayın Yılı: 2015

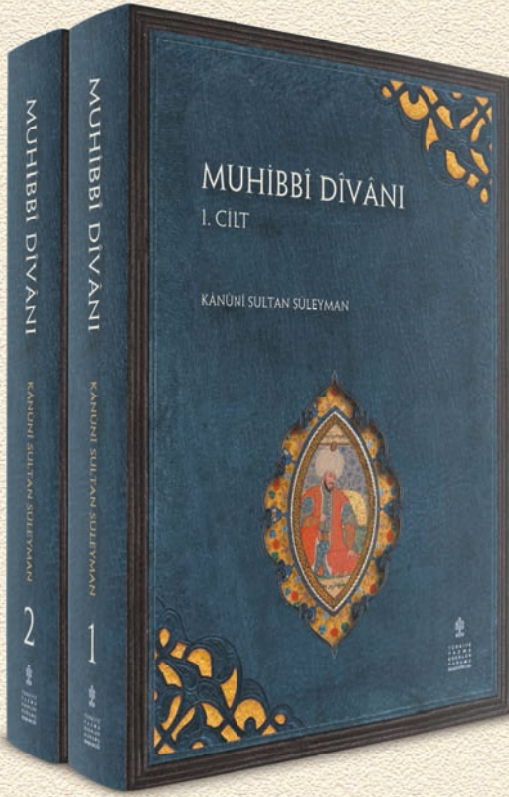

Osmanlı devleti, sanatçıları ve bilim adamlarını himaye ederek sanatsal ve bilimsel üretimi desteklemekle kalmamış, Osmanlı hanedanı bu sanatsal üretime kendi eserleriyle de katkıda bulunmuştur. Fatih Sultan Mehmed, Yavuz Sultan Selim, Kanuni Sultan Süleyman gibi başarılarıyla adını tarihe yazdıran Osmanlı sultanları, devlet yöneticiliğini en iyi şekilde yerine getirmenin ötesinde yazdıkları şiirlerle de bugün adlarından söz ettirirler. Böyle bir hanedanın torunu olan Sultan III. Murad (1546-1595) atalarının hem idarecilik alanındaki başarısını sürdürmüş, hem de onlar gibi edebî yönüyle ismini bugüne taşımıştır.

Osmanlı kültürünün de klasik formunun zirvesine ulaştığı dönemde tahta bulunan III. Murad, iyi bir eğitim almış, Arapça ve Farsçayı iyi derecede bilen bir âlim, hattat ve şairdi. Sade bir dille, konuşur gibi söylediği şiirlerinde tasavvufî bir söyleyiş hakimdir. Baskısı yapılan nüsha Dîvân metninin aslına en yakın olanıdır.

Daha önce Başkanlığımız tarafından tıpkıbasımı yapılan Murâdî Dîvânı'nın bu baskısında, Prof. Dr. Ahmet Kırkkılıç'ın hazırladığı tenkitli metin okuyucunun istifadesine sunulmuştur.

Muhibbi Dîvânı

Kânûnî Sultan Süleyman

Müellifi: Kânûnî Sultan Süleyman
Yayına Hazırlayan: Orhan Yavuz
Yayın Yılı: 2015

Kırk altı yıl hüküm sürerek Osmanlı Devleti'nde en uzun müddet tahtta kalan padişah olan Kanuni Sultan Süleyman, kurduğu meclislerde şâirlerle sohbetlerde bulunmuş, şiire ve şâirlerle hakkettikleri değeri göstermiştir. Şiir; Muhibbî'nin sığındığı, dinlendiği, konuştuğu emniyetli bir yer gibidir. Onun için Muhibbî, Türk edebiyatında en çok şiir yazan beş altı şairden biri olarak görülür. Muhibbî mahlasını kullanarak şiirler yazmış, şiir sayısı açısından Dîvân Edebiyatı'nın en hacimli dîvânlarından birisine sahip olmuştur.

Kânûnî'nin kendi el yazısıyla yazdığı ve 287 şiir içeren nüsha Doç. Dr. Orhan Yavuz tarafından hazırlanmış ve Başkanlığımız tarafından daha önce metin ve tıpkıbasımıyla birlikte yayımlanmıştır.

Prof. Dr. Kemal Yavuz ve Doç. Dr. Orhan Yavuz'un uzun yıllardır yaptıkları çalışmalar neticesinde Muhibbî Dîvânı'nın ulaşılabilen bütün nüshaları değerlendirilerek ve şiirlerinin yer aldığı mecmualar incelenerek 4121 şiir içeren tenkitli bir Dîvân oluşturulmuştur.

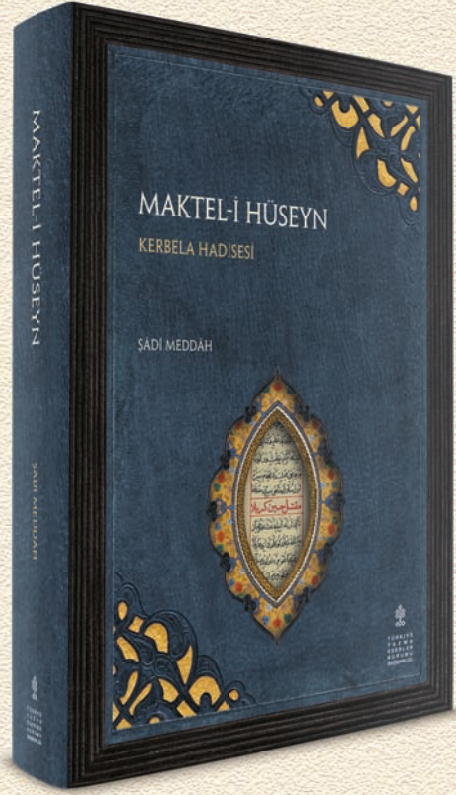
Maktel-i Hüseyin

Kerbelâ Hadisesi Şâdi Meddâh

Müellifi: Şâdi Meddâh

Yayına Hazırlayan: Erdoğan Erbay - Selahattin Tozlu

Yayın Yılı: 2015

İslam ve insanlık tarihini etkileyen ve asırlar boyunca bu etkisini sürdüren olaylardan biri de peygamberimizin ölümünden yarım asır geçmeden mazlumların daveti ile mücadele başlatan Hz. Hüseyin'in Kerbelâ'da şehit edilmesidir. Hz. Hüseyin ve beraberindekiler hak ve adalet için çıktıkları bu yolda onları çağırınlar tarafından yüz üstü bırakılmış ve Yezid ordusu tarafından muhasara altına alınarak eziyet edilerek şehit edilmişlerdir. Vicdan sahibi herkesi derinden üzen ve tarifsiz acılara boğan bu hadisenin etkisi günümüze kadar devam etmiş ve edebiyatta da yer bularak maktel türünün gelişmesini sağlamıştır. Hz. Hüseyin ve beraberindekilerin maruz kaldığı zulmü ve şehit edilmelerinden dolayı hissedilen acıları anlatan mersiyeleler, makteller Arap ve Fars edebiyatının yanı sıra edebiyatımızda da en güzel örneklerini vermiştir. Bunlardan en önemlisi Türk edebiyatının kuruluş

devri sayılan 14. asırda (m.1362 yılında) Şâdi tarafından mesnevî nazım şeklinde yazılan 3013 beyitlik *Maktel-i Hüseyin* adlı eserdir. Esere kaynaklık eden ve Arap edebiyatından elimizde bulunan ilk maktel olan Ebu Mihnef'in eserinde olduğu gibi 10 Muharrem'e kadar her gece bir meclis okunmak üzere 10 meclisten oluşan eserde; Hz. Hüseyin'in Kufeliler tarafından davet edilmesi, yola çıkması, Kufeliler tarafından yalnız bırakılması, Yezid ordusu tarafından muhasara edilmesi, Yezid ordusu ile muharebesi, beraberindekilerin çoğunun ve en son kendisinin şehit edilmesi, kesilen başının ve geri kalanların Şam'a götürülmesi gibi olaylar anlatılmaktadır.

Muhtelif kütüphanelerde 10'u aşkın nüshası bulunan eserin yayına hazırlanmasında Milli Kütüphane 06 Hk 45'te kayıtlı ve içeriğinden Alevî-Bektâşî hassasiyetlerle yazıldığı anlaşılan nüsha esas alınmıştır.

Fütüvvet-Nâme-i Kebîr

Razavî

Müellifi: Razavî

Yayına Hazırlayan: Sadullah Gülten - Hacı Yılmaz

Yayın Yılı: 2015

Gençlik, delikanlılık, mertlik, yiğitlik, cömertlik, fedakârlık, mürüvvet, yardımseverlik gibi anlamları olan fütüvvet, istilahta Allah'ın emirlerine ve Resûlullah'ın sünnetine uymak ayrıca Allah'ın dostlarıyla sohbet etmek demektir. İslam dünyasında VIII. yüzyılda Irak ve İran'da başlayan, zamanla tasavvuf çevrelerine ve meslekî teşekküllere nüfuz eden fütüvvet kavramını konu edinen ve giderek bu teşekküllerin bir çeşit nizamnamesi şekline bürünen risalelere fütüvvetnâme adı verilmiştir.

Ahîlik teşkilatı ve Alevî-Bektaşî zümresinin temel eserlerinden olan fütüvvetnâmelerde; hoşgörü, fedakârlık, merhamet tevâzu, doğruluk gibi özelliklerin yanı sıra helva-i

cefne, şed bağlama, tuğ ve âlem verilmesi, çerağ verilmesi, talibin yol içinde bilmesi gerekenler ve Hz. Âdem'den başlayarak büyük peygamberler aracılığıyla Hz. Muhammed'e ulaşan fütüvvet silsilesinin Hz. Ali'ye aktarılması anlatılmaktadır. 17. yüzyılda yaşamış olan Razavî'nin genel olarak *Fütüvvetnâme-i Kebir* olarak bilinen *Miftâhu'd-Dekâik fi Beyâni'l-Fütüvve ve'l-Hakâyik* adlı eseri Alevî-Bektaşî klasikleri kapsamında tıpkıbasımıyla karşılıklı sayfalarda basılmıştır.

Doç. Dr. Sadullah Gülten ve Yrd. Doç. Dr. Hacı Yılmaz tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Milli Kütüphane, Yazmalar A, 8602/1 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Mir'âtü'l- Fevâ'id fî Terâcimi Meşâhîri Âmid

Diyarbakır Ulemâ ve Eşrâfî
Ali Emîrî

Müellifi: Ali Emîrî

Yayına Hazırlayan: Günay Kut -
Mesud Öğmen - Abdullah Demir

Yayın Yılı: 2014

Türkoloji çalışmaları ve Türk tarihi için en önemli kaynak olan *Divânü Lugati't-Türk*'ü bulan ve ilim âlemine kazandıran, binlerce yazma ve matbu eser içeren kütüphanesini milletine bağışlayarak kültür tarihimize eşsiz hizmetler eden Ali Emîrî; biyografi alanında da önemli eserler telif etmiştir. Diyarbakırlı -eski ismiyle Âmidşeyhler, âlimler, ileri gelenler ve şairler ile Diyarbakır'da vazife yapmış devlet adamlarının hayatını anlattığı "*Mir'âtü'l-Fevâ'id fî Terâcimi Meşâhîri Âmid*" adlı eserini yazarak onları unutulma tehlikesinden kurtarmayı amaçlamıştır. Eserin bilinen tek nüshası müellif hattı olup 138 sayfalık mukaddime kısmı ile 228 varaklık tamamlanmamış "Elif" kısmı, Ali Emîrî'nin kurduğu Millet Yazma Eser Kütüphanesi'nde kayıtlıdır. Söz konusu eserde Ali Emîrî çok meşhur şahsiyetleri

oldukça ayrıntılı bir şekilde anlatırken, hiçbir yazılı kaynaktaki yer almayan isimlerin de günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır. Ali Emîrî'nin özellikle "Mukaddime" kısmında şehir, belde, kale, çeşme, kütüphane, cami ve medreselerin kuruluş öykülerini anlatması ve bazı sanatlar hakkında ayrıntılı bilgi vermesinden dolayı eser; kültür ve şehir-mimarî tarihi alanında oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Mukaddime ve metin kısmı olmak üzere tıpkıbasımlarıyla birlikte iki cilt halinde yayımlanan eserde sözlüğün yanı sıra geniş bir yer-şahıs-eser indeksi de bulunmaktadır.

Prof. Dr. Günay Kut tarafından incelenmesi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Ali Emîrî Edebiyat, 562 ve Ali Emîrî Tarih, 750 numaralarda kayıtlı yazma nüshalar esas alınmıştır.

Şem'î Dîvânı

Prizrenli Şem'î

Müellifi: Prizrenli Şem'î
Yayına Hazırlayan: Murat Karavelioğlu
Yayın Yılı: 2014

Edebiyat tarihimiz birbirinden görkemli ve sanatkârane eserlerle doludur. Bütün bir edebiyat tarihine damgasını vurmuş büyük şairlerin yanı sıra talihin bir cilvesiyle unutulmuş ve hâlen keşfedilmeyi bekleyen nice meçhul şairler de vardır. Prizrenli Şem'î de Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman gibi iki büyük padişahın devrinde ömür sürmüş mahir bir şair olmasına karşın hak ettiği ilgiye mazhar

olamamış, günümüze dîvânının ancak üç nüshası ulaşmıştır. Türkiye'deki tek nüshası Hayati Develi şahsi kütüphanesinde bulunan Şem'î Dîvânı, tıpkıbasımıyla birlikte neşredilmiştir.

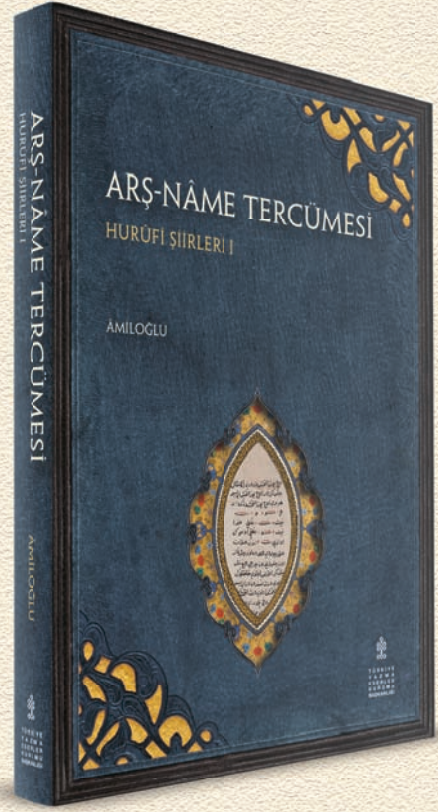
Doç. Dr. Murat Ali Karavelioğlu tarafından incelenmesi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Prof. Dr. Hayati Develi'nin şahsi kütüphanesindeki yazma nüsha esas alınmıştır.

Arş-nâme Tercümesi

Hurûfî Şiirler I Âmioloğlu

Müellifi: Âmioloğlu
Yayına Hazırlayan: Fatih Usluer
Yayın Yılı: 2015

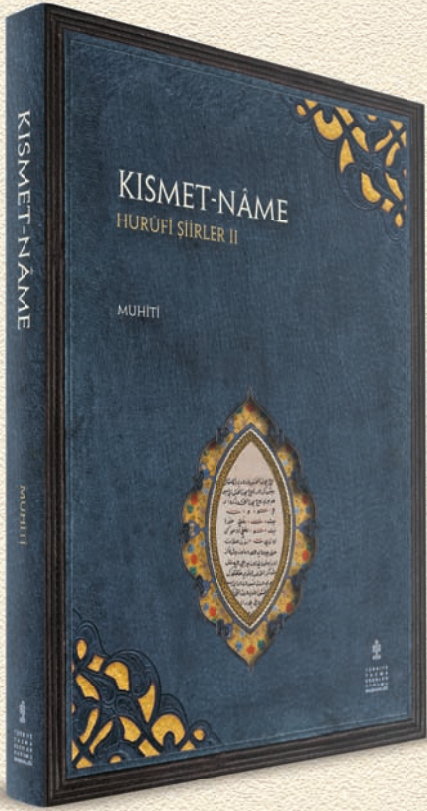

Fazlullah Esterabâdî'nin (ö. 1394) kurduğu ve geliştirdiği Hurûfîlik Anadolu'ya da Nesîmî aracılığıyla gelmiş ve bu coğrafyada da yaygınlık kazanarak edebi eserlere konu olmuştur. Esterabâdî, ortaya koyduğu bu anlayışı eserlerinde anlatmış ve yayılmasını sağlamıştır.

Esterabâdî'nin; hurûfîlik anlayışını anlattığı eserlerinden birisi olan mesnevîsi

Arşname'nin kütüphanelerimizde Farsça üç nüshası olup, 15. yüzyılda yaşayan Âmioloğlu tarafından da Osmanlı Türkçesine çevrilmiştir. Milli Kütüphane Yazmalar A, No. 4854'te kayıtlı tek nüsha, hurûfîlik çalışmalarının önemli isimlerinden Fatih Usluer tarafından neşre hazırlanmış ve tıpkıbasımıyla birlikte *Hurûfî Şiirler I* alt başlığıyla yayımlanmıştır.

Kismet-nâme

Hurûfî Şiirler II
Muhîti

Müellifi: Muhîti

Yayına Hazırlayan: Fatih Usluer

Yayın Yılı: 2015

Hurûfîliğin en belirgin yönlerinden biri, harflerden hareketle yapılan hesaplardır. Hurûfî tarihi içerisinde bu hesaplarda kullanılan metotlar sınırlı sayıda iken, Muhîti Dede ile birlikte nihâi noktasına ulaşmıştır. Muhîti 16. yüzyıl Hurûfî şairlerindedir ve Arşî'nin müreşididir. Onun *Kismet-nâme* adını taşıyan manzum eseri Hurûfîlik ile ilgili içerdiği önemli bilgiler yanında, yeni hesaplama metotlarıyla da müstesna bir yere sahiptir. Hurûfîlik'te kullanılan tüm hesaplama yöntemlerini, şairin uyguladıklarıyla birlikte bu eserde bulmak mümkündür.

Kismet-nâme'nin ilk bölümü Hurûfî-

lik tarihi ve felsefesine ayrılmıştır. İkinci bölümde eserin müellifi Muhîti Dede ve eserleri hakkında bilgi verilmiş, *Kismet-nâme* ile ilgili açıklamalar yapılarak metinde geçen Hurûfî hesaplarından örnekler alınmıştır. Son bölümde ise *Kismet-nâme*'nin çeviriyazı hali yer almaktadır. Eserde geçen hesaplar da dipnotlarda detaylı şekilde açıklanmıştır.

Kismet-nâme'nin bilinen tek nüshası Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, Y 1/11 numarada kayıtlıdır. *Hurûfî Şiirler*'in ikincisi olarak basılan eser, Doç. Dr. Fatih Usluer tarafından yayına hazırlanmıştır.

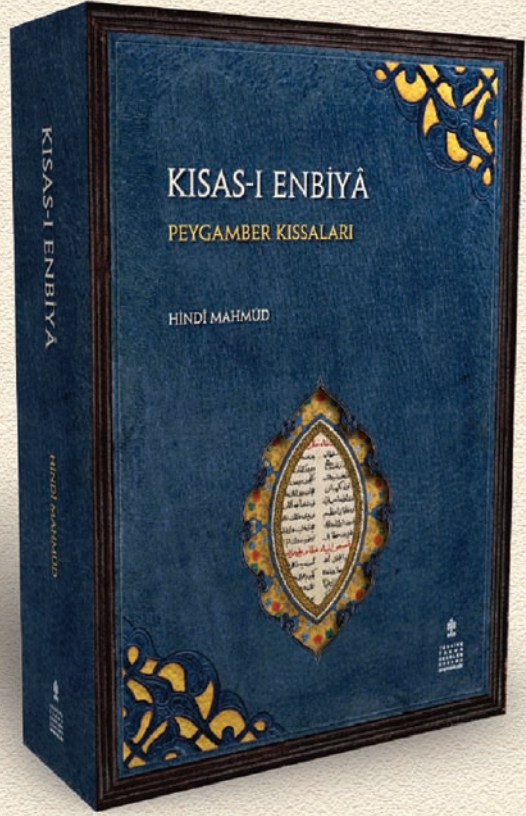
Kısas-ı Enbiyâ

Peygamber Kıssaları
Hindî Mahmûd

Müellifi: Hindî Mahmûd

Yayına Hazırlayan: Ahmet Karataş

Yayın Yılı: 2013

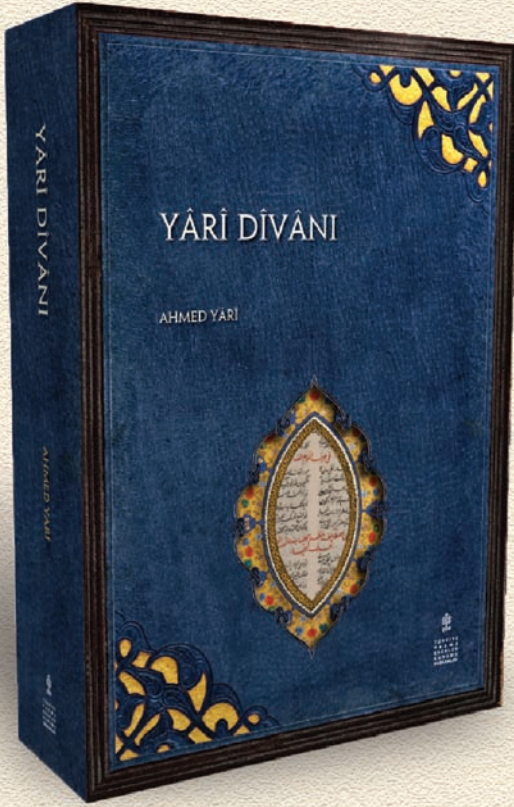
Gerek Kur'ân-ı Kerîm'in tebliğ, hidayet, terbiye, teselli ve ibret amacıyla peygamber kıssalarına sıklıkla yer vermesi, gerekse Hz. Peygamber'in geçmiş kavimlerin başlarına gelenleri anlattığı hadislerin tedvini vesilesiyle, hicri 2. asırdan itibaren kısas-ı enbiyâ ile ilgili müstakil kaynakların ilk örnekleri oluşmaya başlamış, zamanla kısas-ı enbiyâ ilmî bir disiplin halini almıştır.

Eski Türk edebiyatında kaleme alınmış kısas-ı enbiyâların birkaç istisna dışında tamamı mensurdur. Tespit edebildiğimiz ilk

manzum kısas-ı enbiyâ 987(1579)'de Hindî Mahmûd tarafından nazmedilmiştir. Hindî Mahmûd, *Kısas-ı Enbiyâ* adlı eserinde sık sık mahallî unsurlara müracaat etmiş, daima Türkçe söyleyişi esas almış, bugün artık kullanılmayan yüzlerce kelimeye yer vererek devrin kültür dilini bütün zenginlikleriyle şairane bir üslupla yansıtmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Karataş tarafından incelenmesi yapılan eserin yayına hazırlanmasında İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, TY, 1417 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Yârî Dîvânî

Ahmed Yârî

Müellifi: Ahmed Yârî

Yayına Hazırlayan: Nurgül Karayazı

Yayın Yılı: 2013

Hakkında kaynaklarda bilgiye rastlanmayan Ahmed Yârî, *Dîvân*'ında yer alan bilgilere göre 17. asırda yaşamış bir kadıdır. Şairin şu anki bilgilerimize göre mevcut tek eseri *Dîvân*'ıdır. Oldukça hacimli olan eser, gayr-ı müretteb bir dîvândır. Dîvân'ın tek nüshası, Millet Yazma Eser Kütüphanesi Ali Emîrî Manzum 514'te kayıtlıdır. Arapça, Farsça ve Türkçe şiirler kaleme alabilecek kadar üç dile vâkıf olan şair, 17. asrın klasik Türk şiirinin edebî anlayışına bağlı olarak âşıkane, rindane,

hakîmane üslubun ve sebki Hindî'nin tesirinde şiirler yazmıştır. Mevlevî muhibbi ve melâmî meşrebe sahip şairin tasavvuf felsefesini beyitlerine ince hayallerle nakşettiği, şiirlerinin aşk ve vahdet düşüncesi ekseninde şekillendiği görülmektedir.

Nurgül Karayazı tarafından inceleme yapılan eserin yayına hazırlanmasında Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Ali Emîrî Manzum 514 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Sergüzeştname-i Hindî Mahmûd

İnebahtı Gâzisi Hindî
Mahmûd ve Esâret Hâtırâları
Hindî Mahmûd

Müellifi: Hindî Mahmûd

Yayına Hazırlayan: Ahmet Karataş

Yayın Yılı: 2013

Hindî Mahmûd'un *Hediye* veya *Hserlevhadaki* adıyla *Sergüzeştname* adlı eseri Osmanlı tarihinin ilk manzum esaretnâmesidir. Esaretinden önceki birtakım olaylardan da bahsetmesi bakımından dönemine dair mevcut tarihî bilgilere önemli katkılar sağlayacak bir eser olarak görünmektedir. II. Selim'in tahta geçiş süreci, Kıbrıs'ın Fethi (1571), İnebahtı Deniz Savaşı (1571), savaş sonrası İtalya'da yaşanan hapis hayatı, Papalar (V. Pius ve XIII. Gregory), Napoli, Messina ve Roma sokakları, çarşı-pazarları, bu şehirlerde yaşayanların âdetleri ve yaşayış tarzları hakkındaki beyitleri tarihî açıdan çok değerlidir. Bu eserden başka, bütünüyle yahut kısmen sürgün ve hapis hatıraları içeren başka sergüzeştname-meler bulunuyorsa da Osmanlı edebiyatın-

da Hindî'nin *Sergüzeştname*'si kadar tarihî, edebî ve siyasi bakımdan üzerinde önemle durulması gereken müstakil bir başka esaretnâme şimdilik bulunmamaktadır.

Hindî Mahmud'un *Sergüzeştname*'si, hem Batı'da hem ülkemizde neşredilen pek çok çalışmada 'kayıp eser' olarak geçmiştir. 'Kayıp' olarak bilinen böyle önemli bir eserin tek nüshasının -noksan bir yazma olmasına rağmen- gün yüzüne çıkarılması, eserin önemini ayrıca artırmaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Karataş tarafından incelemesi yapılan eserin yayına hazırlanmasında Edirne Selimiye Yazma Eser Kütüphanesi, 2162 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

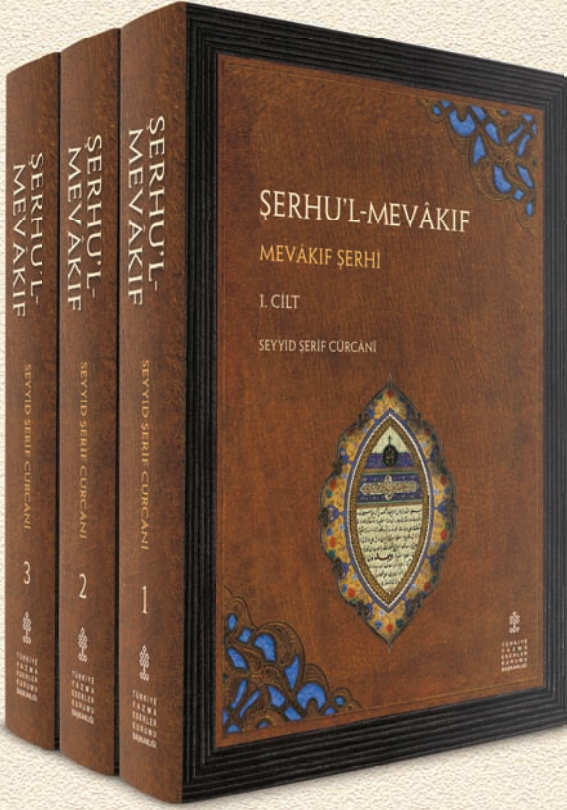

Dinî İlimler Serisi

Şerhu'l-Mevâkif

Mevâkif Şerhi
Seyyid Şerîf Cürçânî

Müellifi: Seyyid Şerîf Cürçânî
Yayına Hazırlayan: Ömer Türker
Yayın Yılı: 2015

Seyyid Şerîf Cürçânî (ö. 819/1413), akli ve nakli ilimler sahasında telif ettiği eserleriyle yaşadığı döneme damgasını vuran, sonraki yüzyıllarda bir otorite olarak etkisini devam ettiren çok yönlü âlimlerden biridir. Yazdığı eserler öylesine etkili olmuştur ki; sonraki âlimler onu “es-sened” (otorite), “üstâzü'l-beşer” (insanlığın hocası) ve “el-aklü'l-hâdî aşer” (on birinci akıl) gibi sıfatlarla nitelemiştir.

Adudüddin el-Îcî (ö. 756/1355) tarafından telif edilen *el-Mevâkif*; kendinden önceki ve devrindeki kelâm düşüncesinin özlü ve sistematik bir ifadesi niteliğini kazanmıştır. Kelâm ilminin önemli kaynaklarından biri haline gelen *el-Mevâkif*, İslâm düşüncesi üzerinde kalıcı bir tesir bırakmıştır. Seyyid Şerîf Cürçânî'nin *el-Mevâkif* üzerine telif ettiği *Şerhu'l-Mevâkif* ise İslâm coğrafyasındaki farklı medreselerde ders kitabı olarak temel düşünce klasikleri arasında yer almıştır. Zamanla “felsefi kelâm” geleneğinin bir şaheseri hüviyetini kazanan

Şerhu'l-Mevâkif'i anlamak ve onun üzerine bir hâşiye yazmak; âlim olmanın göstergesi kabul edilmiştir. *Şerhu'l-Mevâkif*, felsefi kelâm çalışmalarına damgasını vurmuş ve şerh ettiği metni gölgede bırakarak, şerh yazım geleneğinin en iyi örneklerinden biri haline gelmiştir. Seyyid Şerîf Cürçânî *Şerhu'l-Mevâkif*'ta felsefi kelâma ait görüşlerin dayanaklarını ve sonuçlarını, görüş farklılıklarının kaynağını, kavramların anlamlarını ve kavramlar arası ilişkiyi tespit ve ifadeye son derece başarılıdır. Bu başarı okuyucuya bir bütün olarak meşşâî metafiziğinin ve kelâm ilminin inceliklerini kavramayı mümkün kılmaktadır.

Doç. Dr. Ömer Türker tarafından kaleme alınan “Seyyid Şerîf Cürçânî Düşüncesi” isimli tanıtıcı giriş yazısının yanında, Arapça metni ve çevirisi ile karşılıklı olarak yayınlanan *Şerhu'l-Mevâkif*, klasik İslâm düşüncesinin daha derinlikli kavranmasına ciddi katkılar sunacaktır.

Mesîru Umûmi'l- Muvahhidîn Şerh u Terceme-i Kitâb-ı İhyâu Ulûmi'd-Dîn

İhyâ Tercüme ve Şerhi
Yusuf Sıdkî el-Mardinî

Müellifi: Yusuf Sıdkî el-Mardinî

Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç - Eyyüp Tanrıverdi

Yayın Yılı: 2015

“Hucetü'l-İslâm” (İslâm'ın Delili) olarak anılan büyük sûfi, kelâmcı, fakîh ve düşünür İmâm Gazzâlî'nin (ö. 505/1111) hayatının sonlarına doğru kaleme aldığı kapsamlı bir eser olan *İhyâu Ulûmi'd-Dîn*, başta tasavvuf ve ah-lâk olmak üzere fıkıh, kelâm gibi ilimlere bil-hassa amaçları bakımından yeni yaklaşımlar getiren önemli bir eserdir. Osmanlı döneminde çokça okunup itibar edildiği nüshalarının çokluğundan da anlaşılabilir ve Osmanlı Türkçesi'ne yapılmış çeşitli kısmî tercümelemleri de bulunan *İhyâ*'nın Osmanlı dönemindeki ilk ve tek *tam* tercümesi Sultan II. Abdülhamid döneminin meşhur âlimlerinden Yusuf Sıdkî el-Mardinî'ye (ö. 1319/1902) aittir. İlimiyeye mensup çok sayıda âlimin bulunduğu Mardinli Müftüzâdeler ailesinden gelen ve kendisi de Mardin müftülüğü yapmış olan Yusuf Sıdkî el-Mardinî, *Mesîru Umûmi'l-Muvahhidîn Şerh u Terceme-i Kitâb-ı İhyâu Ulûmi'd-Dîn* adlı bu tercümesini, herkese faydalı olması için matbaada basılması

dileğiyle Sultan II. Abdülhamid'e ithaf etmiş, ancak eser basılamamıştır. Yusuf Sıdkî Efendi, Gazzâlî'nin eserini sadece tercüme etmemiş, aynı zamanda şerh etmiş, ayrıca Eş'arî-Şâfiî geleneğine mensup Gazzâlî'nin *İhyâ*'da zikrettiği bazı meselelerin Hanefî geleneğindeki karşılığını da belirtmiştir.

Yusuf Sıdkî el-Mardinî'nin bu şerhli tercümesi, İstanbul Üniv. Kütüphanesi, Türkçe Yazmalar 5851 numarada kayıtlı bulunan müellif hattı ve tek yazma nüshadan, Prof. Dr. Mustafa Koç ve Doç. Dr. Eyyüp Tanrıverdi tarafından Latin alfabesine aktarılarak eserin ayet ve hadisleri tahric edilmiş, ayrıca şerhte yer verilen *İhyâ*'nın Arapça metni de yine söz konusu yazma nüshadaki ibare esas alınarak dizilmiştir. Bu çok yönlü çalışmanın ilk cildi, bir giriş ve sonunda müellif nüshasının tıpkıbasımıyla birlikte yayınlanmıştır.

en-Nûru'l-Furkân

Kur'ân Lügâti
Hasırîzâde Elif Efendi

Müellifi: Hasırîzâde Elif Efendi
Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç-
Eyyüp Tanrıverdi
Yayın Yılı: 2015

Hasırîzâde Tekkesi şeyhi Mehmed Elif Efendi (1850-1927) Osmanlı Devleti'nin son devrinde yaşamış ve bir dönem Meclis-i Meşâyih reisliği de yapmış biri olarak devrinin önde gelen mutasavvıflarından kabul edilmektedir. Zamanındaki tekke şeyhlerinin aksine tasavvuf dışında da telifler veren Elif Efendi, arkasında farklı alanlarda irili ufaklı birçok eser bırakmıştır. Bunlar içerisinde özellikle dikkatleri çeken ise *en-Nûru'l-Furkân fi Şerhi Lugati'l-Kur'ân* isimli Kur'ân lügatine dair iki ciltlik Türkçe çalışmasıdır.

Elif Efendi'nin birçok tefsir ve lügatten istifade ederek kaleme aldığı özgün bir eser olan *en-Nûru'l-Furkân*, yaklaşık üç bin kelimenin madde başı yapıldığı ve yine yaklaşık dört bin âyete atıf yapılan ancak matbaada basılma imkânı bulamamış sahasında önemli bir çalışmadır. Eserde yer yer kıraat farklılıklarına temas edilmekte ve farklı kıraatlere göre kelime ve âyetlerin manaları verilmektedir. Kelime-

ler Kur'ân'da geçtiği şekliyle ve ilk harflerine göre alfabetik bir tertiple verilmiş, bu yönüyle Arapça bilmeyenler için de kullanım kolaylığı sağlanmıştır. Eser sahip olduğu akıcı üslubu ve kolay anlatımı ile bunaltıcı filolojik bahislerin ağırlığını okuyucuya hissettirmekten kaçınarak, okuyucunun Kur'ân'daki kelimelerin anlamını kavramasını temin etmektedir. Bu itibarla Elif Efendi'nin *en-Nûru'l-Furkân*'i, Râgıb el-İsfahânî'nin *el-Müfredât*'ının Arapça kültüründe sahip olduğu konunun Türkçe'deki karşılığı olarak kabul edilmeyi fazlasıyla hak etmektedir.

Osmanlı Türkçesi'nden çeviri yazısı Prof. Dr. Mustafa Koç ile Doç. Dr. Eyyüp Tanrıverdi tarafından yapılan ve müellif hattı nüshasının tıpkıbasımı ile birlikte iki cilt halinde yayınlanan *en-Nûru'l-Furkân fi Şerhi Lugati'l-Kur'ân*, Kur'ân'ın anlaşılması ve Türkçe'deki Kur'ân lügati eksikliğinin giderilmesi noktasında ciddi katkılar sunacaktır.

Şerhu'l- Usûli'l-Hamse

Mu'tezile'nin Beş İlkesi
Kâdî Abdülcebâr

Müellifi: Kâdî Abdülcebâr
Yayına Hazırlayan: İlyas Çelebi
Yayın Yılı: 2013

İslam dininin ortaya çıktığı ve yayıldığı ilk yıllarda meydana gelen çeşitli siyasî ve fikrî ayrılıklar, mezheplerin oluşmasına ve takipçiler bulmasına neden olmuştur. Sistematik bir mezhep olan Mu'tezile, bu mezheplerden biri olup o dönemde tartışması yapılan "mümin, kafir, fasık, Allah'ın sıfatları, Allah'ın ve kulun irade ve kudreti, ilâhî kelâm" konuları yanında; varlığın mahiyeti, cevher, araz, hareket, sükûn, halâ gibi konuları da düşünce hayatına dâhil etmiştir.

Mu'tezile, İslam dininin ana esaslarının temellendirilmesi, sistematik hâle getirilmesi, izah ve ispat edilmesi ve karşı fikirlerin cevaplandırılması gibi konularla ilgilen-

miştir. Mu'tezilî düşünce sistemi, beş temel esas etrafında şekillenmiş ve *Şerhu'l-Usûli'l-Hamse* adlı bu eser; bu esasların açıklanması amacıyla yazılmıştır. Bahsi geçen esaslar; "tevhîd, adl, va'd ve va'id, el-menzile beyne'l-menzileteyn, emir bi'l-ma'rûf-nehîy anî'l-münker" başlıkları altında toplanmış ve geniş bir çerçevede açıklanmıştır.

Kâdî Abülcebâr'a ait olduğu bilinen ve öğrencilerinden Kıvâmüddin Mankdîm tarafından ta'lik yazılan bu eserin iki nüshasından biri olan Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi III. Ahmed Koleksiyonu 1872 numarada yer alan nüsha esas alınarak Prof. Dr. İlyas Çelebi tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

Tavâli'ü'l-Envâr

Kelâm Metafizigi
Kâdî Beyzâvî

Müellifi: Kâdî Beyzâvî
Yayına Hazırlayan: İlyas Çelebi - Mahmut Çınar
Yayın Yılı: 2014

Kelâmı dinî ilimlerin temeli kabul eden ve bu ilimle uğraşmayı bir vecîbe sayan Kâdî Beyzâvî, felsefî kültürün yaygın olduğu bir dönemde yaşamış, felsefe ile ilgilenmiş ve kendisinden önce Râzî ile Âmidî'nin başlattığı felsefe ile kelâmı birleştirme işini daha da ileri götürerek iki ilmin meselelerini birbirinden ayırt edilemeyecek şekilde birleştirmiştir. Kelâm ilminin felsefe ile kaynaştığı müteahhirûn dönemi kelâm kitaplarının tipik bir örneği olan *Tavâli'ü'l-Envâr* isimli eseri ise Kâdî Beyzâvî'nin felsefî konulara verdiği ağırlık ile kelâm kitaplarının fel-

sefî bir karakter kazanmasında etkili olmuştur.

Tavâli'in planı incelendiğinde okuyucuyu asıl kelâm konularına hazırlama mâhiyetindeki felsefî bahislerin, kelâm meselelerinin önüne geçtiği ve eserin felsefî yönünün ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Prof. Dr. İlyas Çelebi ve Doç. Dr. Mahmut Çınar tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 2333 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

el-İbâne an Turuki'l-Kâsîdîn

Tasavvuf İstilahları
İbn Fûrek

Müellifi: İbn Fûrek

Yayına Hazırlayan: Ahmet Yıldırım - Abdulgaffar Aslan

Yayın Yılı: 2014

Tasavvuf tarihi kaynaklarında adından ve muhtevsından hiç bahsedilmeyen İbn Fûrek'in *el-İbâne an Turuki'l-Kâsîdîn* isimli eseri Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'ndeki dünyada bilinen tek yazma nüshası esas alınarak Arapça metni ve tercümesi ile ilk defa okuyucuların istifadesine sunulmuştur.

Klasik tasavvuf kaynakları gibi tevbe ile başlayıp, dua ile biten *el-İbâne*'de müellif, sûfîlerin kullandıkları yüze yakın tasavvufî kavramı ve bu kavramları kimin ne manada kullandığını örnekleriy-

le birlikte ortaya koymuştur. İbn Fûrek, *el-İbâne* isimli eseriyle yazıldığı dönem göz önünde bulundurulduğunda ilk kabul edilmesi gereken tasavvuf ıstilahları kitaplarından birini ve sünnî tasavvuf tarihinin klasiklerinden birini meydana getirmiştir.

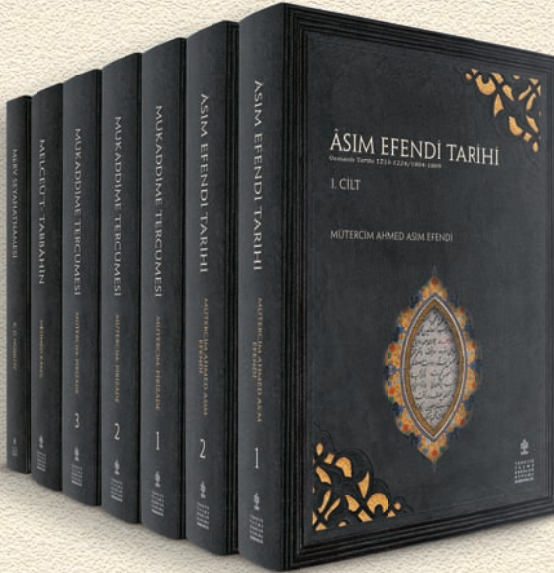
Prof. Dr. Ahmet Yıldırım ve Prof. Dr. Abdulgaffar Aslan tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Hazine Kitaplığı, 308 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

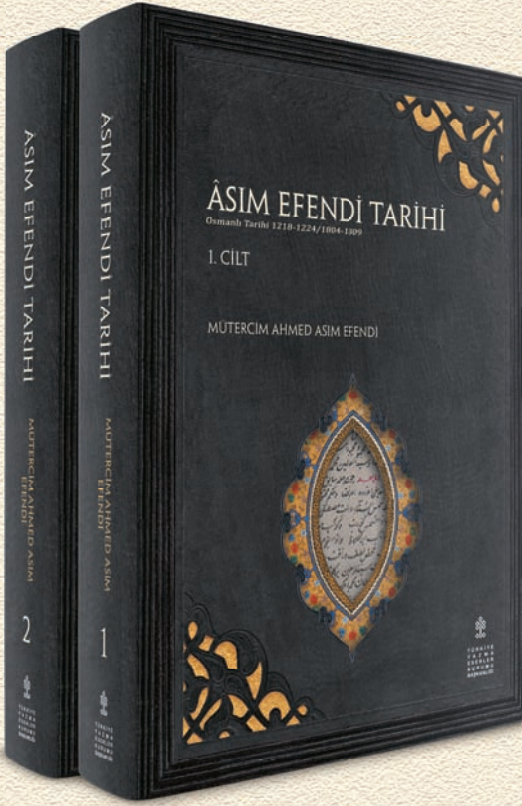

Tarih ve Toplum Bilimleri Serisi

Âsım Efendi Tarihi

(Osmanlı Tarihi 1218-1224/1804-1809)

Mütercim Ahmed Âsım Efendi

Müellifi: Mütercim Ahmed Âsım Efendi
Yayına Hazırlayan: Ziya Yılmaz
Yayın Yılı: 2015

Tebrizü'nin Burhân-ı Kâtî adlı Farsça lügatini ve Firûzâbâdî'nin Kâmûsu'l-Muhît adlı Arapça lügatini Türkçeye çeviren ve defalarca basılan bu iki eserle "mütercim" ünvanını alan Âsım Efendi, vak'anüvisliğe tayin edildikten sonra bu görevi vefatına kadar 13 yıl boyunca sürdürmüştür. Âsım Efendi bir yandan kendi zamanındaki vekâyî'i kaydederken, bir yandan seleflerinin notlarını da kullanarak Vâsif Efendi'nin bıraktığı yerden itibaren olayları derleyip yazmaya başlar ve II. Mahmud'un cülusuna kadar (1223/1808) olan olayları bitirip saraya takdim eder. II. Mahmud'un cülusundan itibaren olayları eserinin ikinci cildi olarak planlayan yazar, bu kısımları terip edemeden vefat etmiş, kendi vak'anüvislik döneminde tuttuğu 12 yıllık (1808-1819) notları halefi Şânizâde'ye inti-

kal ederek onun bu yılları kapsayan tarihine kaynaklık etmiştir. Âsım'a ait bu notlardan II. Mahmud'un ilk bir yılı hakkındaki [1224/1809'a kadar] vekâyî'e dair olanların yazma nüshası tespit edilip bu yayına dahil edilmiş, böylece eserin 1218-1224 / 1804-1809 arasını kapsaması sağlanmıştır.

Osmanlı döneminde Ceride-i Havâdis matbaasında yapılan iki ciltlik baskısında müellife ait yazma nüshaların bir kısmına ulaşılamadığından eksik kısımları bulunan eserin Prof. Dr. Ziya Yılmaz tarafından yayına hazırlanan bu neşrinde müellif nüshaları da dâhil birçok yazmaya müracaatla bu eksiklikler giderilmiştir. Okuyucuya karşılaştırmada kolaylık sağlamak için hem matbu nüshanın hem de esas alınan yazma nüshaların sayfa numaraları gösterilmiştir.

Mukaddime Tercümesi

Pîrîzâde Mehmed Sâhib
Ahmed Cevdet Paşa

Müellifi: İbn Haldûn

Mütercimi: Pîrîzâde Mehmed Sâhib-
Ahmed Cevdet Paşa

Yayına Hazırlayan: Yavuz Yıldırım-
Sami Erdem - Halit Özkan - M. Cüneyt Kaya

Yayın Yılı: 2015

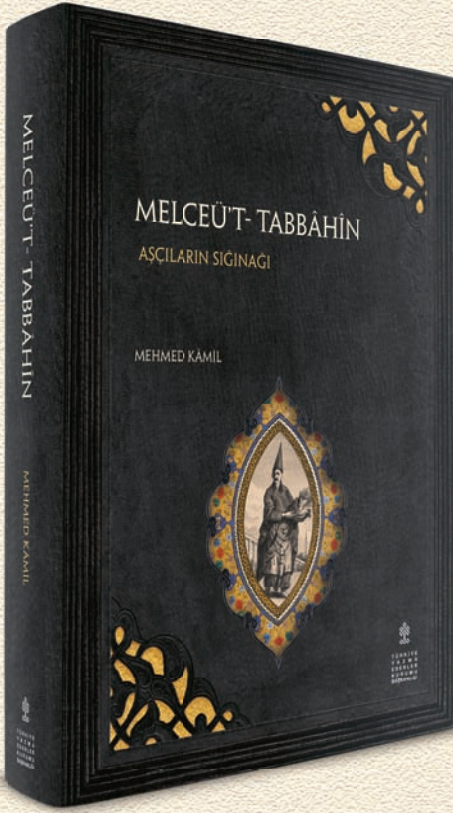
İbn Haldûn'un tarih ve topluma ilişkin çağları aşan ve çığır açıcı nitelikteki kapsamlı açıklamalarını içeren Mukaddime, erken bir dönemde Osmanlı muhitinde yankı buldu ve kitabın 18. yüzyılda Şeyhülislam Pîrîzâde Mehmed Sâhib tarafından başlanan tercümesi 19. yüzyılda Ahmed Cevdet Paşa tarafından tamamlandı.

Mütercimler, bu önemli klasik eseri Arapça'dan Türkçe'ye çevirmekle kalma-

mış, ek bilgi, eleştiri ve hataların düzeltilmesi gibi pek çok katkıda bulunarak, Osmanlı derinliğini ve bakış açısını yansıtan dikkate değer bir Mukaddime yorumu ortaya koymuşlardır.

Mütercimlerin tercihlerine sadık kalınarak metin üzerinde sadeleştirme yapılmaksızın yayına hazırlanan bu eser, İslam medeniyet birikiminin farklı zaman ve coğrafyalarda nasıl yoğrulmuş ve geliştirildiğini gösteren güzel bir örnektir.

Melceü't-Tabbâhîn

Aşçıların Sığınağı
Mehmed Kâmil

Müellifi: Mehmed Kâmil
Yayına Hazırlayan: Günay Kut - Turgut Kut
Yayın Yılı: 2015

Milletlerin ve medeniyetlerin gelişmişlik düzeyini gösteren maddi unsurlardan birisi yemek kültürüdür. Milletlerin tarih boyunca doğayla girdikleri etkileşim sonrasında tecrübeyle oluşturdukları bu yemek kültürü onların damak zevkini, zerafetini ve beslenme alışkanlıklarını yansıtmaktadır.

Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şâhâne hocalarından Mehmed Kâmil'in yazdığı ve 1844'te taşbaskı halinde yayınlanan ilk yemek kitabı olan *Melceü't-Tabbâhîn*; çorbalar, kebaplar, et yemekleri, külbastılar, yahniler, köfteler, pilakiler, börekler, sıcak ve soğuk tatlılar, zeytinyağlılar, pilavlar, hoşaf lar, şuruplar vs. olmak üzere on iki fasıldan oluşmaktadır. İstanbul'daki kadın ve erkek aşçıların temcit makarnası gibi eski yemeklerden baş-

ka yemek pişirmediklerini, masrafların da çok yüksek olduğunu gözlemleyen Mehmed Kâmil; eski yemek risalelerini inceleyerek nadir ve lezzetli yemeklerin gereksiz kısımlarını çıkartmış, eserin derkenarına salata, turşu, tarator gibi meze türünden yiyecekler eklemiş ve eserine *aşçıların sığınağı* anlamına gelen bir isim vermiştir.

Daha önce yemek kültürü üzerine muhtelif çalışmalar yapan Prof. Dr Günay Kut ve Turgut Kut tarafından hazırlanan eserde *Melceü't-Tabbâhîn*'in kaynakları ve ondan sonraki takipçileri irdelenerek bu eserle mukâyese edilmiştir. Eserin giriş ve metin kısmı yemek araç-gereçleri, yemek resimleri ve yemek kültürüne dair minyatürle zenginleştirilmiş; sözlük ve geniş bir indeksten sonra eserin 1844 tarihli taşbaşkasının tıpkıbasımı verilmiştir.

Tabakâtü'l-Ümem

Milletlerin Bilim Tarihi
Sâid el-Endelüsî

Müellifi: Sâid el-Endelüsî
Yayına Hazırlayan: Ramazan Şeşen
Yayın Yılı: 2014

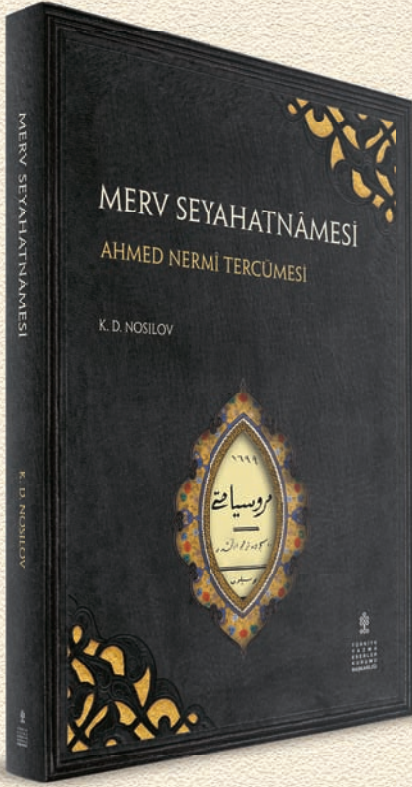

Sâid el-Endelüsî tarafından kaleme alınan *Tabakâtü'l-Ümem*, bilim ve düşünce tarihi alanında yazılmış ilk eserlerin arasında yer alır. Bilimsel faaliyetlere önem veren ve bilimi insanlığın ortak birikimi olarak gören İbn Sâid sadece İslam coğrafyasının doğu ve batısındaki bilimsel faaliyetlerin tarihine ışık tutmakla yetinmez, bilimlerin teşekkülüne ve gelişimine katkıda bulunmuş tüm medeniyetleri ırk, dil, din, kültür ve bilimsel faaliyetleri bağlamında tasnif eder. Tıp ve eczacılık, matematik, geometri, astronomi ve astroloji, felsefe, mantık, metafizik, coğrafya, tarih

(takvim ve kronoloji), ensâb, fizik, kimya gibi alanlarda bilimsel faaliyetlerde bulunan Hint, Pers, Keldâni, Yunanlı, Romalı, Mısırlı, Arap ve Yahudi âlimlere, eserlerine ve bilimsel çalışmalarına dair kapsamlı bilgiler veren eser bilim ve düşünce tarihi alanındaki en önemli kaynak eserlerden biri olarak kabul edilmektedir.

Prof. Dr. Ramazan Şeşen tarafından Türkçeye çevrilen eserin yayına hazırlanmasında Millet Yazma Eser Kütüphanesi, Feyzullah Efendi 1472 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Merv Seyahatnâmesi

Ahmed Nermî Tercümesi
K. D. Nosilov

Müellifi: K. D. Nosilov
Mütercimi: Ahmed Nermî
Yayına Hazırlayan: Mehmet Mahfuz Söylemez
Yayın Yılı: 2015

Çok yönlü şahsiyetiyle temayüz eden Kostantin Dimitriyeviç Nosilov jeolog, etnolog, coğrafyacı ve gazeteci olmasının yanında kaleme aldığı seyahat yazılarıyla da dikkat çekmektedir. 1882 yılında Kuzey Ural bölgesini gezen Nosilov, burayla ilgili anılarını bir kitap halinde yayınlamıştır. 1886 yılında Anadolu, Filistin ve Mısır'ı dolaşmış, 1908 ile 1911 yılları arasında Hazar denizi üzerinden Kazakistan da dahil olmak üzere Orta Asya coğrafyasını gezmiştir. Nosilov'un Merv ve Türkmenistan'ı da bu dönemde gezdiği tahmin edilmektedir.

Seyahatnâme tarzında kaleme alınan bu metin, saray mütercimlerinden Ahmed Nermî tarafından Sultan II. Abdülhamid için Rusça'dan Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Seyahatnâmelere özel ilgisi olan Sultan Abdülhamid'in Merv'e de alâka duyması ve burayla ilgili bir çalışmayı tercüme ettirmesi

dikkate değerdir. Nosilov bu eserinde tarihî bir şehir olan Merv'in o günkü sâkinlerini, Türkmenlerin sosyal yaşamlarını, tarım kültürlerini, bölgede yaşayan ve avlanan kuşlar hakkındaki gözlemlerini kaleme almıştır. Ayrıca Rusların bu şehre verdikleri önem, bölgenin çar tarafından bir çiftlik hâline getirilmesi, yetiştirilen tarımsal ürünler, burada kurulan modern pamuk fabrikası, Çar tarafından inşa edilen saray ve müstemilâtı ayrıca Merv harâbelerinin o günkü vaziyetini tasvir etmektedir.

Tercümenin tek yazma nüshası İstanbul Üniversitesi Nâdir Eserler Kütüphanesi'nde muhafaza edilmekte olup 4603/1 numarada kayıtlıdır. Orta Asya seyahatnâmelerine bir yenisini daha ekleyen bu eseri Prof. Dr. Mahfuz Söylemez giriş yazısıyla birlikte yayına hazırlamıştır. Kitabın sonunda nüshanın tıpkıbasımını da yer almaktadır.

Menâkıb-ı İbrâhim Gülşenî

Muhyî-i Gülşenî

Müellifi: Muhyî-i Gülşenî
Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç
Yayın Yılı: 2014

16. yüzyılın önemli simalarından ve edebiyat-kültür hayatımızın velûd isimlerinden Muhyî-i Gülşenî'nin yazdığı eserlerden biri de şeyhi Ahmed Hayâlî'nin isteğiyle kaleme aldığı *Menâkıb-ı İbrâhim Gülşenî* adlı eserdir. H. 977'de başlayıp 1013'te bitirdiği eser, menâkıbnâme olmaktan ziyade bir tarih eseri niteliğindedir. Eser, İbrahim Gülşenî ve çevresindekilerin hayat hikâyeleriyle birlikte Akkoyunlular yönetimindeki Azerbaycan'dan Osmanlı yönetimindeki Mısır'a kadar siyasi, tarihî, dinî, sosyal ve etnik durum, meşhur kişiler, âlim ve şairler hakkın-

da oldukça özgün bilgiler ihtiva eder. Ayrıca müellifin Osmanlı devlet adamlarıyla yakın temas içinde bulunması dolayısıyla eser Osmanlı tarihi açısından da önemlidir. Müellifi hakkında da bilgiler içeren eser, aynı müellifin Osmanlı'da ilk yapma dil olan *Bâleybelen* eserini yayımlayan Prof. Dr. Mustafa Koç tarafından tenkitli metin olarak hazırlanmıştır.

Menâkıb-ı İbrâhim Gülşenî'nin yayına hazırlanmasında Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, 979 numarada kayıtlı nüsha esas alınmıştır.

Reşehât-ı Muhyî

Reşehât-ı Aynü'l-Hayât Tercümesi
Muhyî-i Gülşenî

Müellifi: Muhyî-i Gülşenî
Yayına Hazırlayan: Mustafa Koç
Yayın Yılı: 2014

Osmanlı klasik devri olarak adlandırılan 16. yüzyılın mühim simalarından olan Muhyî-i Gülşenî'nin kaleme aldığı bu eser, Nakşî-Ahrarî tarikat geleneğinin önemli metinlerinden olan Saft mahlaslı Fahrüddin Ali bin Hüseyin Vâiz-i Kâşifî'nin (ö.1532-33) 1503'te yazdığı Nakşiliğin hâcegân silsilesine ve menkıbelerine ait Farsça *Reşehât-ı Aynü'l-Hayât* adlı eserinin serbest ve ilaveli bir tercümesidir. Şeyhi Ahmed-i Hayâlî'nin isteği ile bu tercümeyi meydana getiren Muhyî, Nakşiliğin Anadolu'daki intişarı ve hâcegân büyükleriyle ilgili doğrudan bilgiler vermesiyle de ehem-

miyet arz etmektedir. Ayrıca Muhyî gerek duyduğu yerlerde kendi maddi ve manevi tecrübelerini aktararak tercümeyle ayrı bir mana yüklemiştir. İşte bu yönüyle Muhyî'nin tercümesi *Reşehât*'ın diğer tercümelerinden ayrılmaktadır. Bu eser Muhyî-i Gülşenî ile ilgili kapsamlı çalışmalar yapan Prof. Dr. Mustafa Koç tarafından yayına hazırlanmıştır.

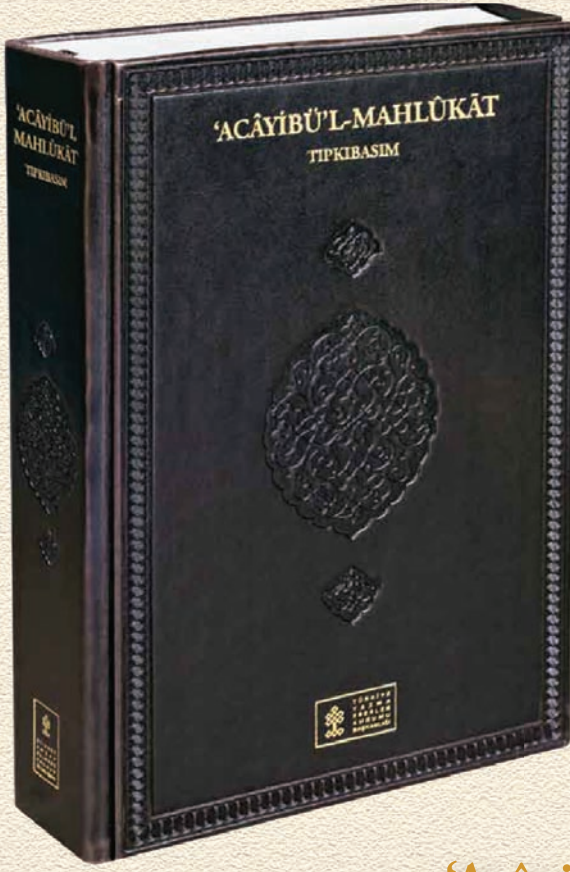
Reşehât-ı Muhyî'nin yayına hazırlanmasında Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, 302 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Tıpkıbasım Serisi

'Acâyibü'l-Mahlûkât ve Garâyibü'l-Mevcûdât

Coğrafya ve astronomi konularına ait başlıklar altında tertip edilen *'Acâyibü'l-Mahlûkât ve Garâyibü'l-Mevcûdât* adlı eser; günümüzde ilahiyat, astronomi, botanik, zooloji gibi bilimlerin alanı dâhilindeki birçok farklı konuya dair bilgiler içermektedir. Eski Yunan'da var olan, daha sonrasında da önemli eklemelerle birlikte Arapça ve Farsça tercümelerinin yapıldığı *'Acâyibü'l-Mahlûkât*'ın Türkçe tercümelere genellikle, Muhammed bin Mahmûd et-Tûsî es-Selmânî'ye ait Farsça telif eser üzerinden yapılmıştır.

Tıpkıbasımı yapılan nüshanın mütercimi hakkında bir bilgi yoktur. Fakat I. Mehmed dönemine ait olduğu bilinmektedir. Eserin yazılış tarihi sahip olduğu değeri ön plana çıkarmaktadır. Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış ve o dönemin dilinin özelliklerini görebileceğimiz çok değerli bir örnektir.

Prof. Dr. Günay Kut tarafından yayına hazırlanan *'Acâyibü'l-Mahlûkât*'ın tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Nuri Arlasez Koleksiyonu 128 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Kitâbü'l-Haşâiş Fî't-Tıb

De Materia Medica
Dioscorides

Müellifi: Dioscorides
Yayına Hazırlayan: Abdulkadir Coşkun
Yayın Yılı: 2013

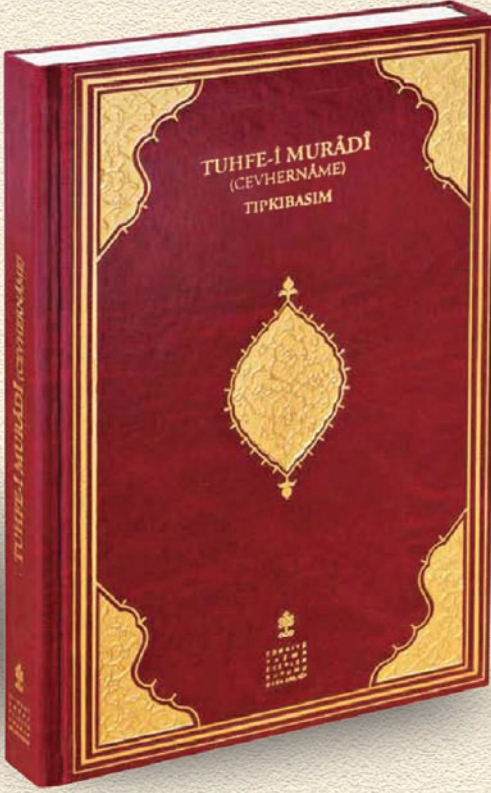
Tıp alanında İslam düşünürlerini etkileyen eserlerin başında Yunan hekim ve bitkibilimci Pedanius Dioscorides'in (m. 40-90 civ.), *De Materia Medica* adlı eseri gelmektedir. Aslı Grekçe olarak yazılmış bu eser, İstefan b. Bâsil'in tercümesi ve Huneyn b. İshak'ın (ö. 260/873) tahkikiyle Arapçaya kazandırılmıştır. *Kitâbü'l-Haşâiş fî't-Tıb* adlı eser, sadece içerdiği bilgilerle değil, aynı zamanda eşsiz görsel özellikleriyle de öne çıkan ve toplum olarak sahip olduğumuz yazılı kültürel mirasın zenginli-

ğini ortaya koyan kıymetli bir örnektir.

Eserin Grekçe madde başlıkları indeksi Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir Coşkun tarafından, Arapça madde başlıkları indeksi ise Yazma Eser Uzmanı Yasin Coşkun tarafından hazırlanmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir Coşkun tarafından incelenmesi yapılan eserin tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 3702 numarada kayıtlı yazma esas alınmıştır.

Tuhfe-i Murâdî (Cevhernâme)

Muhammed bin Mahmûd Şîrvânî

Müellifi: Muhammed bin Mahmûd Şîrvânî
Yayına Hazırlayan: Mustafa Argunşah
Yayın Yılı: 2012

Osmanlı âlimleri, değerli taşları inceleyip tanıttıkları ilim dalını ilm-i cevâhir, madenler hakkında söz sahibi ilim adamlarını cevherî ve bu alanda üretilen eserleri ise cevhernâme veya cevâhîrnâme olarak adlandırmışlardır. Osmanlı Devleti'nin ilm-i cevâhir alanında eser vermiş ilk ve en önemli âlimi 15. yüzyılda yaşamış Muhammed bin Mahmûd Şîrvânî'dir. Şîrvânî, madenler ve değerli mineraller hakkında *Cevhernâme* ve *Tuhfe-i Murâdî* adlarıyla iki eser yazmıştır. Osmanlı coğrafyasında cev-

herlerle ilgili yazılmış ilk eser olan *Cevhernâme*, Timurtaş Paşaoğlu Umurbey'e sunulmuştur. Şîrvânî 1430 yılında bu esere bazı ilaveler yaparak eserini yeniden düzenlemiş ve *Tuhfe-i Murâdî* adıyla dönemin Osmanlı padişahı II. Murad'a takdim etmiştir.

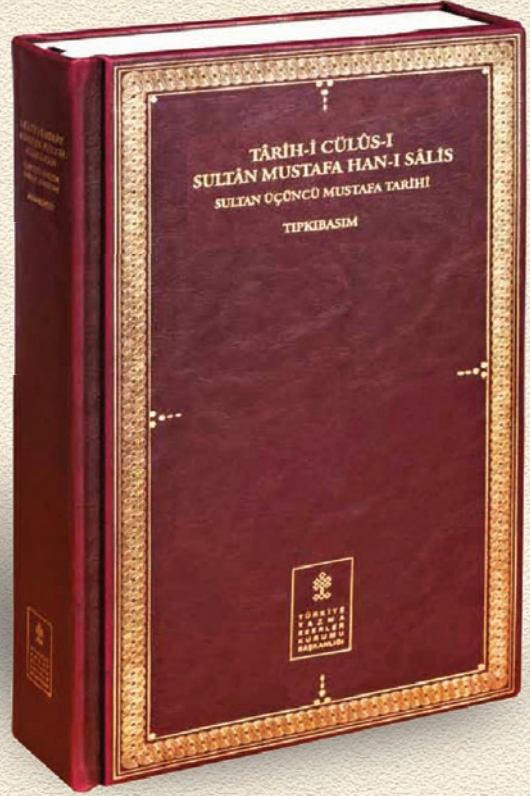
Prof. Dr. Mustafa Argunşah tarafından hazırlanan eserin tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 3577 numarada kayıtlı yazma esas alınmıştır.

Târih-i Cülûs-ı Sultân Mustafa Han-ı Sâlis

Sultan III. Mustafa Tarihi
Teşrifatçı Mehmet Akif Bey

Müellifi: Teşrifatçı Mehmet Akif Bey
Yayına Hazırlayan: Erhan Afyoncu
Yayın Yılı: 2012

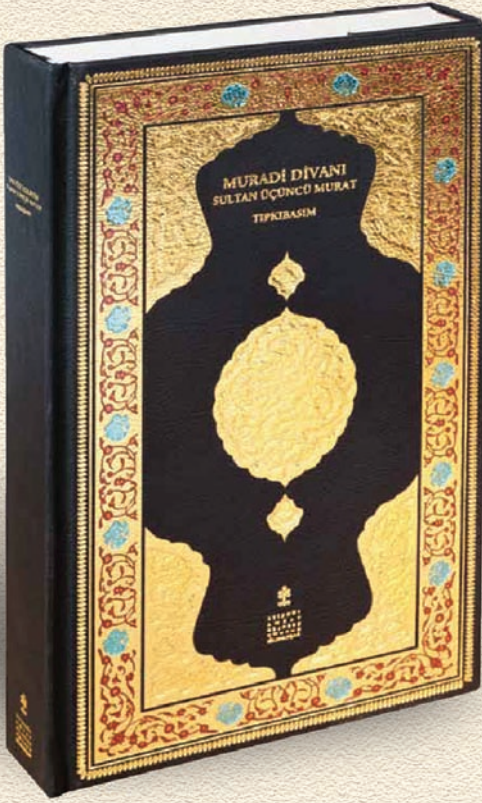

Sultan III. Mustafa ve Koca Râgıp Paşa'nın emriyle III. Mustafa'nın cülus törenini tertip eden Teşrifatçı Mehmet Akif Bey tarafından kaleme alınan *Târih-i Cülûs-ı Sultân Mustafa Han-ı Sâlis*, 30 Ekim 1757-14 Mayıs 1761 yılları arasındaki teşrifata müteallik törenlerin yanında, dönemin siyâsî, askerî ve iktisadî olaylarına dair önemli bilgiler verir. Tıpkıbasımı yapılan nüshanın yazma eser kü-

tüphanelerimizdeki, müellifi tarafından yazılmış tek nüsha olması esere ayrıca bir değer katmaktadır.

Prof. Dr. Erhan Afyoncu'nun giriş yazısıyla yayımladığımız eserin tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Esad Efendi Koleksiyonu, 2108 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Muradi Divanı

Sultan III. Murad

Müellifi: Sultan III. Murad
Yayına Hazırlayan: Ahmet Kırkkılıç
Yayın Yılı: 2012

Osmanlı devleti, sanatçıları ve bilim adamlarını himaye ederek sanatsal ve bilimsel üretimi desteklemekle kalmamış, Osmanlı hanedanı bu sanatsal üretime kendi eserleriyle de katkıda bulunmuştur. Fatih Sultan Mehmed, Yavuz Sultan Selim, Kanuni Sultan Süleyman gibi başarılarıyla adını tarihe yazdıran Osmanlı sultanları, devlet yöneticiliğini en iyi şekilde yerine getirmenin ötesinde yazdıkları şiirlerle de bugün adlarından söz ettirirler. Böyle bir hanedanın torunu olan Sultan III. Murad (1546-1595) atalarının hem idarecilik alanındaki başarısını sürdürmüş, hem de onlar gibi edebî yönüyle ismini bugüne taşımıştır.

Osmanlı kültürünün de klasik formunun zirvesine ulaştığı dönemde tahta bulunan III. Murad, iyi bir eğitim almış, Arapça ve Farsçayı iyi derecede bilen bir âlim, hattat ve şairdi. Sade bir dille, konuşur gibi söylediği şiirlerinde tasavvufî bir söyleyiş hakimdir. Baskısı yapılan nüsha *Divân* metninin aslına en yakın olanıdır.

Prof. Dr. Ahmet Kırkkılıç'ın giriş yazısıyla yayımladığımızı eserin tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Fatih Koleksiyonu, 3874 numarada kayıtlı yazma nüsha esas alınmıştır.

Kitâbü't-Tedbîrâti's-Sultâniyye Fî Siyâseti's-Sinâ'ati'l-Harbiyye

Harp Sanatı Taktikleri
İbn Mengli

Müellifi: İbn Mengli

Yayına Hazırlayan: Salim Aydüz

Yayın Yılı: 2013

M emlüklü kumandanı İbn Mengli tarafından kaleme alınan *Kitâbü't-Tedbîrâti's-Sultâniyye fî Siyâseti's-Sinâ'ati'l-Harbiyye* adlı eser genel olarak savaş sanatı ve taktikleri konusunda muhtasar olarak hazırlanmış bir eser olup muhtelif türde savaş taktikleri, savaşa hazırlık konuları, kale ve tabya yapımları, çeşitli silahlar ve kullanımları gibi konulardan bahseder. Bunun yanında, savaş konularıyla ilgili küçük bir terminoloji sözlüğü de içeren eserde

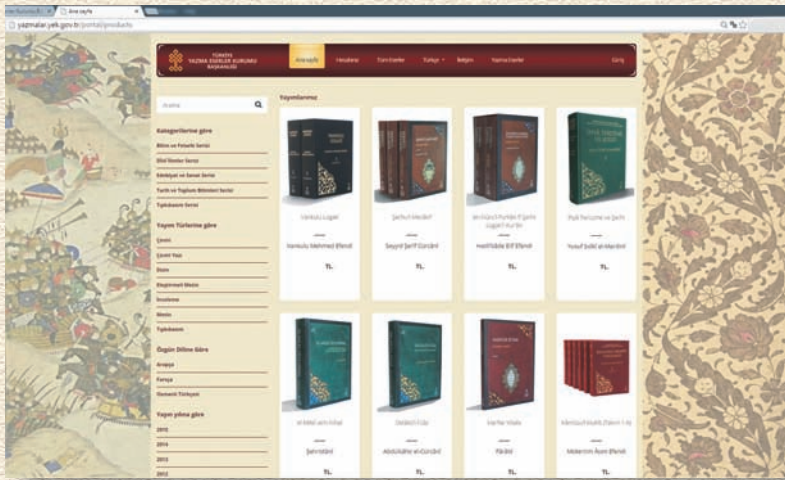
müellif, Arapça olmayan silah isimlerinin çoğunun Türkçe olduğuna dikkat çeker. Bu cümleden olarak eser tercüme ve sahayla ilgili ilmî çalışmalara mühim bir kaynak teşkil edecek vasıftadır.

Prof. Dr. Salim Aydüz tarafından hazırlanan eserin tıpkıbasımında Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu, 2856 numaradaki nüsha esas alınmıştır

www.yek.gov.tr

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

T.C. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
Süleymaniye Mh. Kanuni Medresesi Sk. No: 5 34116 Fatih / İstanbul
Tel.: +90 (212) 511 36 37 Faks: +90 (212) 511 37 00
info@yek.gov.tr
www.yek.gov.tr